

Sprawozdanie specjalne

Wybór i monitorowanie projektów finansowanych w ramach EFRR i EFS w latach 2014-2020 są nadal ukierunkowane głównie na produkty

(przedstawione na mocy art. 287 ust. 4 akapit drugi TFUE)

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Zespół kontrolny

Sprawozdania specjalne Trybunału przedstawiają wyniki kontroli dotyczących wybranych obszarów polityki i programów unijnych bądź kwestii związanych z zarządzaniem w wybranych obszarach budżetowych. Trybunał wybiera i opracowuje zadania kontrolne w taki sposób, aby miały one jak największe oddziaływanie, biorąc pod uwagę kryteria takie jak zagrożenia dla wykonania zadań lub zgodności, poziom dochodów lub wydatków w danym obszarze, nadchodzące zmiany oraz interes polityczny i społeczny.

Niniejsza kontrola wykonania zadań została przeprowadzona przez Izbę II – której przewodniczy członek Trybunału Iliana Ivanova – zajmującą się takimi obszarami wydatków jak inwestycje na rzecz spójności, wzrostu gospodarczego i włączenia społecznego. Kontrolą kierował Ladislav Balko, członek Trybunału, a w działania kontrolne zaangażowani byli: Branislav Urbanič, szef gabinetu; Zuzana Frankova, attaché; Myriam Cazzaniga, kierownik; Pekka Ulander, koordynator zadania, a także Michaela Binder, oddelegowana ekspert krajowa.

SPIS TREŚCI

	Punkt
Glosariusz	
Wykaz skrótów	
Streszczenie	I-V
Wstęp	1-9
Polityka spójności jest główną polityką inwestycyjną UE	1-2
Zorientowanie na osiągnięcie rezultatów stanowi kluczowy priorytet Komisji i państw członkowskich na lata 2014-2020	3-4
Znaczenie sposobu wyboru projektów i ich monitorowania dla osiągnięcia wyników	5-6
Główni uczestnicy i ich zadania na etapie wyboru i monitorowania projektów	7-9
Zakres kontroli i podejście kontrolne	10-14
Ustalenia	15-73
Wybór projektów jest w niewystarczającym stopniu ukierunkowany na rezultaty	15-34
Procedury wyboru sprzyjają wyborowi projektów odnoszących się do celów PO	18-22
Podczas oceny wniosków o dofinansowanie w niewielkim stopniu koncentrowano się na rezultatach i rzadko uwzględniano wymierne rezultaty	23-27
Beneficjentów zachęcano do ubiegania się o finansowanie	28-31
Procedury wyboru zwykle nie obejmowały porównania między wnioskami o dofinansowanie, co stwarzało ryzyko, że najlepsze projekty nie zostaną wybrane	32-34
Jakość monitorowania danych jest zagrożona, a samo monitorowanie jest w większości ukierunkowane na produkty	35-73
Zapewnienie jakości monitorowania danych może nie zostać dokonane na czas przed przeglądem wyników w 2019 r.	38-62

Informacje generowane na podstawie zebranych danych nadal są ukierunkowane głównie na produkty	63-73
Wnioski i zalecenia	74-83
Załącznik I – Wykaz projektów wybranych do kontroli	
Załącznik II – Cele tematyczne	
Załącznik III – Wykaz procedur wyboru przeanalizowanych w ramach kontroli	
Załącznik IV – Wykaz programów operacyjnych zbadanych w ramach kontroli	
Załącznik V – Osie priorytetowe, priorytety inwestycyjne i cele szczegółowe, którym odpowiadają wybrane projekty wymienione w załączniku I	
Załącznik VI – Wskaźniki produktu i rezultatu PO dla osi priorytetowych opisanych w załączniku V i finansowanych z EFRR	
Załącznik VII – Wskaźniki produktu i rezultatu dla osi priorytetowych opisanych w załączniku V i finansowanych z EFS	
Załącznik VIII – Produkty i rezultaty w procedurach wyboru i przeanalizowane wnioski	
Odpowiedzi Komisji	

GLOSARIUSZ

Cel szczegółowy – przewidziany rezultat, do którego ma przyczynić się działanie UE.

Europejski kodeks postępowania w zakresie partnerstwa – zestaw zasad ustanowionych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014 służących wspieraniu państw członkowskich w organizacji partnerstw w celu opracowywania i wdrażania umów partnerstwa oraz programów operacyjnych.

Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (fundusze ESI) – pięć odrębnych funduszy ustanowionych w celu zmniejszenia regionalnych nierówności w Unii, których ramy polityki zostały wyznaczone na siedmioletni okres budżetowy WRF. Fundusze te to: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR).

Instytucja zarządzająca – podmiot publiczny lub prywatny wyznaczony przez państwo członkowskie do zarządzania programem operacyjnym. Do jego zadań należy m.in. wybór projektów do finansowania, monitorowanie realizacji projektów oraz przekazywanie Komisji sprawozdań dotyczących aspektów finansowych i osiągniętych rezultatów.

Komitet monitorujący – komitet, który monitoruje realizację PO. Składa się z „przedstawicieli odpowiednich organów państw członkowskich” (np. przedstawicieli instytucji zarządzających, certyfikujących i audytowych, instytucji wdrażających, organizacji pracodawców lub pracowników oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego). Komisja pełni ponadto rolę obserwatora.

Kryteria wyboru / przyznania finansowania – określone z góry kryteria stosowane w procedurach wyboru do oceny zdolności wnioskodawców do zrealizowania proponowanego programu działań lub programu prac.

Logika interwencji – powiązanie między stwierdzonymi potrzebami, celami, wkładami (planowanymi i przydzielonymi), produktami (zamierzonymi i osiągniętymi) oraz rezultatami (zakładanymi i rzeczywistymi).

Monitorowanie – systematyczna analiza wydatków, produktów i rezultatów, zapewniająca aktualne informacje o tym, czy realizacja projektów lub programów odbywa się zgodnie z zamierzeniami.

Oś priorytetowa – co najmniej jeden priorytet inwestycyjny powiązany z jednym celem tematycznym. Finansowanie w ramach programu operacyjnego jest zorganizowane według osi priorytetowych.

Priorytety inwestycyjne – dla każdej osi priorytetowej państwa członkowskie muszą wyznaczyć w swoich programach operacyjnych priorytety inwestycyjne i odpowiadające im cele szczegółowe. Są one wymienione w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy: EFRR, EFS i Funduszu Spójności.

Produkty – to, co powstaje lub zostaje zrealizowane za pomocą zasobów przeznaczonych na interwencję (np. kursy szkoleniowe na rzecz młodych bezrobotnych, określona liczba oczyszczalni ścieków lub długość wybudowanych dróg).

Program operacyjny (PO) – dokument określający priorytety i cele szczegółowe państwa członkowskiego, a także wskazujący sposób wykorzystania środków finansowych (środków unijnych oraz krajowego współfinansowania publicznego i prywatnego) w danym okresie (obecnie siedmioletnim) w celu finansowania projektów. Projekty realizowane w ramach PO muszą przyczyniać się do osiągnięcia pewnej liczby celów określonych na poziomie osi priorytetowych PO. Finansowanie na rzecz PO może pochodzić z EFRR, Funduszu Spójności lub EFS. PO są opracowywane przez państwo członkowskie i muszą zostać zatwierdzone przez Komisję przed dokonaniem jakichkolwiek płatności z budżetu UE. PO można modyfikować w okresie programowania wyłącznie za zgodą obu stron.

Ramy wykonania – zbiór celów pośrednich i celów końcowych określonych dla każdej osi priorytetowej w programie operacyjnym, stanowiący ważny filar podejścia zorientowanego na wykonanie zadań.

Rezerwa wykonania – rezerwa stanowiąca 6% zasobów przydzielonych na EFRR, EFS i Fundusz Spójności lub na EFRROW i EFMR, która ma zostać udostępniona po przeprowadzeniu przeglądu osiągniętych wyników w 2019 r., jeśli spełnione lub przekroczone zostaną pewne wymogi.

Rezultaty – natychmiastowe zmiany, które występują u beneficjentów na koniec ich udziału w interwencji (np. lepszy dostęp do danego terenu na skutek budowy drogi; osoby, które wzięły udział w szkoleniu i znalazły pracę).

Strategia „Europa 2020” – strategia UE na rzecz wzrostu gospodarczego na lata 2010-2020 mająca ułatwić Unii wyjście z kryzysu. Obejmuje ona pięć zasadniczych celów: zatrudnienie, badania i rozwój, klimat i energia, edukacja, włączenie społeczne i walka z ubóstwem.

Warunki wstępne – warunki, jakie muszą spełnić państwa członkowskie przed uzyskaniem finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Przygotowując programy operacyjne na okres programowania 2014-2020, państwa członkowskie były zobowiązane do dokonania oceny, czy warunki te zostały spełnione. W przypadku niespełnienia warunków wstępnych należało opracować plany działania zapewniające ich spełnienie do 31 grudnia 2016 r.

Wskaźnik – mierzalny współczynnik dotyczący danego celu, stanowiący źródło informacji na potrzeby oceny stopnia, w jakim cel ten został zrealizowany.

Wskaźniki finansowe – wartości służące do monitorowania postępu pod kątem zaciągania zobowiązań i dokonywania płatności (w ujęciu rocznym) ze środków dostępnych na rzecz danego projektu, działania czy programu w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych.

Wskaźniki produktu – wartości służące do pomiaru produktów operacji objętych wsparciem lub produktów na poziomie programu operacyjnego.

Wskaźniki rezultatu – wartości służące do pomiaru rezultatów osiągniętych w ramach projektów objętych wsparciem lub rezultatów uzyskanych na poziomie programu operacyjnego.

WYKAZ SKRÓTÓW

CS	Cel szczegółowy
CT	Cel tematyczny
DIZ	Delegowana instytucja zarządzająca
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
Fundusze ESI	Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne
IA	Instytucja audytowa
IC	Instytucja certyfikująca
IP	Instytucja pośrednicząca
IZ	Instytucja zarządzająca
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
OP	Oś priorytetowa
PI	Priorytet inwestycyjny
PO	Program operacyjny

STRESZCZENIE

I. W okresie programowania 2014-2020 UE przeznaczyła niemal 349,4 mld euro na realizację celów związanych z polityką spójności. Polityka ta ma za zadanie przyczynić się do tworzenia nowych miejsc pracy, konkurencyjności przedsiębiorstw, wzrostu gospodarczego, zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia obywateli. Z myślą o realizacji tych celów w państwach członkowskich przydzielane są środki finansowe na projekty realizowane przez beneficjentów. Organy państw członkowskich wybierają projekty, które mają zostać zrealizowane, i monitorują ich wykonanie. Kwestią o zasadniczym znaczeniu jest przydział finansowania w sposób skuteczny, tak by osiągnięte zostały zakładane rezultaty.

II. Dążąc do realizacji tego celu, w latach 2014-2020 Komisja wdrożyła szereg działań mających zwiększyć nacisk na osiągnięcie rezultatów. W swych wcześniejszych sprawozdaniach Trybunał z zadowoleniem odniósł się do usprawnień osiągniętych dzięki tym działaniom. Wskazał jednak również na szereg uchybień, jeśli chodzi o skuteczność tych działań oraz jakość informacji uzyskiwanych w toku monitorowania wydatków na politykę spójności. W niniejszym sprawozdaniu skonsolidowano te dotychczasowe ustalenia i uzupełniono je o nowe informacje.

III. Trybunał przeanalizował, w jakim stopniu nacisk na rezultaty został uwzględniony w procedurach wyboru projektów oraz na ile Komisja i państwa członkowskie są w stanie wykazać, że budżet unijny jest właściwie wykorzystywany. W tym celu zbadał mechanizmy wyboru i monitorowania projektów realizowanych z wykorzystaniem finansowania w ramach polityki spójności.

IV. Trybunał stwierdził, że pomimo wieloletnich zamierzeń koncepcja procedur wyboru, jak i same procesy nadal koncentrują się na produktach i absorpcji środków, a nie na rezultatach. Ponadto niedociągnięcia w mechanizmach monitorowania utrudniły ocenę tego, w jakim stopniu finansowanie unijne przyczyniało się do realizacji celów UE i państw członkowskich. W odniesieniu do PO, w przypadku których przeprowadzono wizyty kontrolne, Trybunał sformułował następujące ustalenia.

- Jeśli chodzi o wybór projektów, potencjalni beneficjenci otrzymali wyczerpujące informacje i odpowiednie wsparcie w uzyskaniu dostępu do unijnego finansowania. Przeanalizowane procedury miały zapewniać wybór projektów odpowiadających celom

PO, lecz w kryteriach wyboru rzadko wymagano od wnioskodawców określenia wymiernych wskaźników rezultatu na poziomie projektu. Ponadto w większości przypadków wybór projektów odbywał się na zasadzie kolejności zgłoszeń. Jedynie w ramach jednej procedury wyboru złożone wnioski oceniono na skali punktowej, a uzyskane wyniki porównano ze sobą.

- W odniesieniu do monitorowania Trybunał stwierdził, że systemy monitorowania zaczęły działać na późnym etapie, głównie z powodu opóźnień w przyjmowaniu ram ustawodawczych. Wciąż utrzymują się uchybienia w niektórych systemach informatycznych służących do gromadzenia i agregowania danych z monitorowania. Ponadto powolne postępy w kontrolowaniu odnośnych systemów monitorowania doprowadziły do tego, że obecnie może już nie być czasu na podjęcie ewentualnych niezbędnych działań naprawczych przed dokonaniem przeglądu wyników w 2019 r.
- Informacje z monitorowania w większości nadal koncentrują się na produktach. W swoim głównym sprawozdaniu dotyczącym pomiaru osiągnięć Komisja przedstawiła informacje na temat poczynionych postępów z punktu widzenia najważniejszych wskaźników produktu oraz realizacji finansowania. Niewiele informacji dostępnych jest natomiast na temat osiągniętych rezultatów.

V. Trybunał sformułował zatem następujące zalecenia:

- W celu zapewnienia spójnego, rzeczywiście ukierunkowanego na rezultaty podejścia do wyboru projektów państwa członkowskie powinny dopilnować, by dokonywano porównania wniosków o dofinansowanie, a także powinny wymagać od beneficjentów określenia co najmniej jednego autentycznego wskaźnika rezultatu dla każdego projektu oraz przeprowadzić ocenę oczekiwanych rezultatów i wskaźników w sprawozdaniu z oceny wniosków.
- Państwa członkowskie powinny, w celu zapewnienia monitorowania ukierunkowanego na rezultaty, zawrzeć w umowie o dofinansowanie co najmniej jeden autentyczny i wyrażony ilościowo wskaźnik rezultatu przyczyniający się do osiągnięcia wskaźników rezultatu określonych na poziomie programu operacyjnego, a Komisja powinna określić wspólne wskaźniki rezultatu dla EFRR na podstawie wspólnej definicji „rezultatów”.

- Komisja powinna udoskonalić sprawozdawczość na temat osiągniętych wyników oraz dopilnować, by w 2019 r. dokonano wnikliwego przeglądu wyników.

WSTĘP

Polityka spójności jest główną polityką inwestycyjną UE

1. Polityka spójności jest główną polityką inwestycyjną UE. Ma na celu wspieranie tworzenia miejsc pracy, konkurencyjności przedsiębiorstw, wzrostu gospodarczego, zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia obywateli. Około jednej trzeciej budżetu UE jest przeznaczane na politykę spójności. Według cen bieżących w okresie programowania 2000-2006 było to około 230 mld euro, w latach 2007-2013 – 346,5 mld euro, a w latach 2014-2020 – 349,4 mld euro.
2. Polityka spójności jest realizowana za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności. Fundusze te, wraz z Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim (EFMR), tworzą wspólnie europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne. Są one wdrażane za pośrednictwem programów operacyjnych (PO), w których określa się priorytety inwestycyjne i cele szczegółowe¹. W PO wskazane jest także, w jaki sposób środki finansowe będą wykorzystywane w okresie programowania na finansowanie projektów. PO są realizowane przez państwa członkowskie i regiony. Oznacza to, że państwa członkowskie i regiony wybierają, monitorują i oceniają projekty.

Zorientowanie na osiągnięcie rezultatów stanowi kluczowy priorytet Komisji i państw członkowskich na lata 2014-2020

3. Strategia „Europa 2020” to dziesięcioletnia strategia UE na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego. Została ona zainicjowana w 2010 r. w celu stworzenia warunków dla inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Z myślą o osiągnięciu celów i zamierzeń określonych w strategii „Europa 2020”

¹ Priorytety inwestycyjne i cele szczegółowe określa się w oparciu o umowy partnerstwa między państwem członkowskim a Komisją, w których to umowach określone są cele strategiczne i priorytety inwestycyjne danego kraju.

Komisja podkreśliła w 2010 r. potrzebę zwiększenia skuteczności polityki spójności przez położenie większego nacisku na rezultaty².

4. W pakiecie ustawodawczym dotyczącym polityki spójności w okresie programowania 2014-2020 wprowadzone zostały zatem istotne zmiany zmierzające do lepszego ukierunkowania na ten cel³. Do głównych działań należą:

- Wprowadzenie warunków wstępnych⁴, co wymaga od państwa członkowskiego spełnienia do końca 2016 r. pewnych warunków niezbędnych w celu skutecznego wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (np. istnienie ram politycznych lub strategicznych). Jeden z warunków wstępnych, nr 7⁵, zobowiązuje do posiadania systemu „wskaźników rezultatu niezbędnych przy wyborze działań, które w najefektywniejszy sposób przyczyniają się do osiągnięcia pożądaných rezultatów, do monitorowania postępów w osiągnięciu rezultatów”.
- Ustanowienie rezerwy wykonania, tj. odłożenie części unijnych środków finansowych przydzielonych na PO, które mogą zostać zwolnione jedynie, jeśli określony podzbiór wskaźników (głównie wskaźników wydatków/produktów) osiągnie uprzednio

² COM(2010) 700 final z dnia 19 października 2010 r. „Przegląd budżetu UE”.

³ Wszystkie te aspekty były przedmiotem sprawozdania specjalnego Trybunału nr 2/2017 „Negocjacje Komisji dotyczące umów partnerstwa i programów w obszarze spójności na lata 2014-2020 – wydatki są bardziej ukierunkowane na priorytety strategii »Europa 2020«, lecz mechanizmy pomiaru wykonania zadań są coraz bardziej skomplikowane” oraz sprawozdania specjalnego nr 15/2017 „Warunki wstępne i rezerwa na wykonanie w obszarze spójności – instrumenty innowacyjne, lecz jeszcze nieskuteczne”.

⁴ Art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁵ Ogólny warunek wstępny 7, część II załącznika XI do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

zdefiniowane cele pośrednie. Zwolnienie tej rezerwy w 2019 r. będzie zależało od przeglądu wyników, który ma zostać przeprowadzony w 2019 r.⁶

- Wzmocniona logika interwencji w trakcie programowania⁷, zobowiązująca państwa członkowskie do oceny swoich potrzeb i do wyznaczenia zestawu rezultatów jeszcze przed rozważeniem, gdzie i jak mają być wydatkowane unijne fundusze spójności.
- Bardziej konsekwentne korzystanie ze wskaźników wykonania do pomiaru postępów w osiąganiu rezultatów⁸.

Znaczenie sposobu wyboru projektów i ich monitorowania dla osiągnięcia wyników

5. W 2017 r. Trybunał stwierdził⁹, że Komisja i państwa członkowskie z powodzeniem opracowały PO charakteryzujące się bardziej solidną logiką interwencji. Oznacza to, że w PO w spójny sposób określono cele interwencji (cele szczegółowe / rezultaty) oraz sposoby ich osiągnięcia (wymagane finansowanie, działania, które należy podjąć, i zakładane produkty).

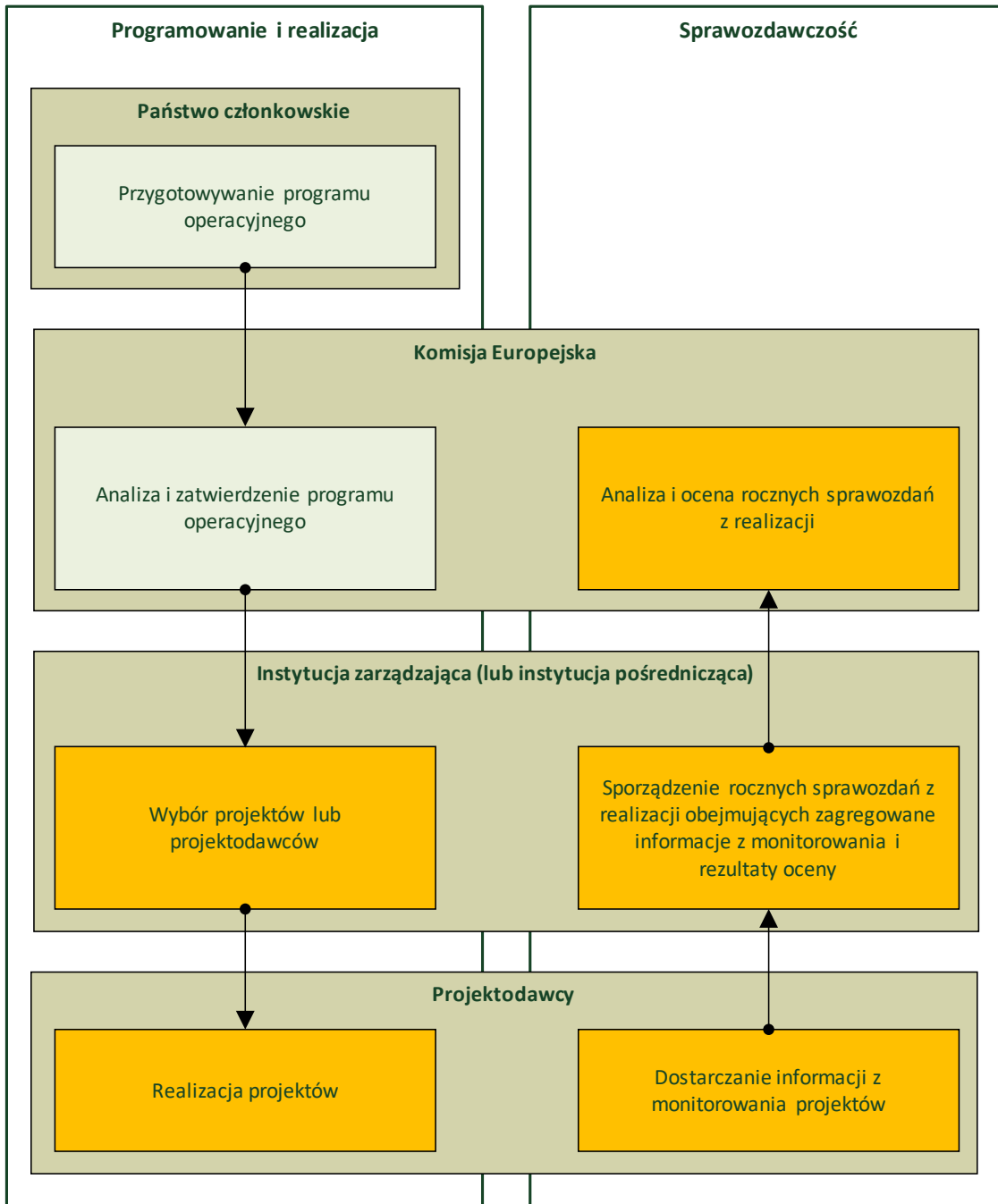
6. Aby jednak zapewnić skuteczność polityki, ważne jest nie tylko wyznaczenie jasnych celów i uwzględnienie rezultatów w trakcie programowania. Istotną kwestią jest też to, by na etapie wdrażania PO stosować podejście ukierunkowane na rezultaty, gdyż o skuteczności polityki zdecyduje głównie jakość finansowanych projektów i ich wartość dodana z perspektywy wymiernych rezultatów. Dla osiągnięcia wyników znaczenie ma zatem zarówno wybór odpowiednich projektów i ich monitorowanie, jak i sprawozdawczość. Cykl wdrażania PO i wykaz zaangażowanych podmiotów przedstawiono na **wykresie 1**. Procedury istotne w kontekście kontroli przeprowadzonej przez Trybunał są zaznaczone na żółto.

⁶ Art. 20, 22 i 96 i załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

⁷ Art. 9 i 96 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

⁸ Załącznik I do rozporządzeń (UE) nr 1300/2013, nr 1301/2013 i nr 1304/2013, art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1301/2013, art. 3 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 i art. 96 ust. 2 lit. b) pkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

⁹ Sprawozdanie specjalne nr 2/2017.

Wykres 1 – Cykl wdrażania programu operacyjnego

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Główni uczestnicy i ich zadania na etapie wyboru i monitorowania projektów

7. Projekty wybierane są przez organy krajowe i regionalne odpowiedzialne za zarządzanie PO. Instytucje zarządzające lub instytucje pośredniczące, na rzecz których delegują one uprawnienia, określają kryteria wyboru, powołują komisje odpowiedzialne za wybór projektów i decydują, które z projektów otrzymają finansowanie unijne. Komisja, mimo

zasadniczej roli, jaką pełni w negocjacjach dotyczących PO, nie uczestniczy w procesie wyboru projektów. Pełni ona jednak rolę doradczą w komitetach monitorujących PO¹⁰, w których zatwierdza się metodykę i kryteria wykorzystywane do wyboru projektów. Zapewnia także wytyczne w oparciu o najlepsze praktyki i doświadczenia państw członkowskich.

8. Odpowiedzialność za monitorowanie projektów spoczywa na państwach członkowskich. Instytucje zarządzające monitorują realizację PO i projektów, agregują informacje z monitorowania i przedkładają Komisji roczne sprawozdania z realizacji. Przegląd wdrożenia PO i zatwierdzanie rocznych sprawozdań z realizacji należą do obowiązków komitetu monitorującego. Również w tym przypadku rola Komisji ogranicza się do wydawania wytycznych, badania realizacji PO wraz z instytucjami zarządzającymi i przekazywania uwag na temat rocznych sprawozdań z realizacji.

9. W ramach swoich obowiązków sprawozdawczych Komisja przedkłada doroczne podsumowanie rocznych sprawozdań z realizacji i sprawozdań strategicznych państw członkowskich (w 2017 r. i 2019 r.) organowi udzielającemu absolutorium (Parlament Europejski) oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów¹¹.

ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE

10. Kontrola przeprowadzona przez Trybunał miała na celu udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy wybór projektów finansowanych z EFRR i EFS w okresie programowania 2014-2020 i systemy ich monitorowania były zorientowane na rezultaty. Biorąc pod uwagę stopień zaawansowania realizacji PO i opierając się na wynikach już przeprowadzonych kontroli, niniejsza kontrola umożliwiła Trybunałowi po raz pierwszy prześledzenie „podejścia ukierunkowanego na rezultaty” w całym okresie realizacji, gdyż dostępne są już pierwsze rezultaty. Ma to również istotne znaczenie w kontekście przeglądu wyników zaplanowanego na 2019 r.

¹⁰ Art. 48 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

¹¹ Art. 53 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

11. W pierwszej części przedstawiono analizę procedur wyboru stosowanych w ramach skontrolowanych PO. Trybunał ocenił koncepcję tych procedur, zwłaszcza ustalenie kryteriów wyboru i ich ukierunkowanie na rezultaty, a także etap oceny wniosków. W drugiej części Trybunał przeanalizował ustanowione systemy zarządzania i kontroli oraz monitorowanie sprawowane dotychczas przez instytucje zarządzające lub instytucje pośredniczące w przypadku PO objętych wizytami w ramach kontroli, co pozwoliło mu zmierzyć stopień osiągnięcia wyników operacyjnych na poziomie poszczególnych programów i na szczeblu krajowym. Trybunał dokonał przeglądu wiarygodności danych, ich dostępności oraz przydatności jako źródła istotnych informacji do celów zarządzania i sprawozdawczości wobec Komisji.

12. W sumie Trybunał przeanalizował 34 projekty (ich wykaz znajduje się w załączniku I). Skupił się przy tym na EFRR i EFS, a konkretniej na trzech następujących celach tematycznych¹² (opis 11 celów tematycznych zamieszczono w załączniku II):

- CT3, wzmocnienie konkurencyjności MŚP (16 projektów),
- CT8, promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz mobilności pracowników (12 projektów),
- CT9, promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i dyskryminacją (sześć projektów).

13. Trybunał skontrolował projekty wybrane bezpośrednio przez instytucję zarządzającą (bądź instytucję pośredniczącą) w ramach 20 procedur wyboru (zob. wykaz w załączniku III) w siedmiu PO realizowanych w czterech państwach członkowskich: w Republice Czeskiej, Francji, we Włoszech i w Finlandii (zob. wykaz w załączniku IV). PO i państwa członkowskie wybierano według poziomu istotności przyznanego finansowania i etapu realizacji projektów. Trybunał wybrał projekty na podstawie kwoty przyznanego dofinansowania i poziomu zaawansowania prac w momencie kontroli. Osie priorytetowe, priorytety inwestycyjne i cele szczegółowe, do których odnosiły się wybrane projekty, przedstawione

¹² Art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

zostały w **załączniku V**. Powiązane wskaźniki produktu i rezultatu wymienione są w **załączniku VI** dla EFRR i w **załączniku VII** dla EFS.

14. Trybunał dokonał także przeglądu działań podjętych przez Komisję ogólnie w odniesieniu do wyboru projektów i monitorowania programów operacyjnych finansowanych z EFS i EFRR.

USTALENIA

Wybór projektów jest w niewystarczającym stopniu ukierunkowany na rezultaty

15. Procedury wyboru ustanowione przez instytucje zarządzające powinny prowadzić do wyboru przede wszystkim tych projektów, które w największym stopniu odpowiadają wyznaczonym celom i z największym prawdopodobieństwem przyniosą rezultaty, jak również zapewnią wykorzystanie dostępnego finansowania zgodnie z przepisami. Trybunał sprawdził, w jakim stopniu rezultaty zostały odzwierciedlone w koncepcji procedur wyboru (np. w kryteriach stosowanych do oceny wniosku, w metodzie oceny projektów i w dokumentacji udostępnianej potencjalnym wnioskodawcom), jak również w samych procedurach wyboru, a tym samym w wybranych projektach.

16. Jak wynika z wcześniejszych prac kontrolnych Trybunału¹³, Komisja i państwa członkowskie z powodzeniem opracowywały PO charakteryzujące się bardziej solidną logiką interwencji, tj. PO z wyraźnym powiązaniem między potrzebami rozwojowymi, celami szczegółowymi i wskaźnikami rezultatu. Ta logika interwencji powinna być odzwierciedlona w procedurach wyboru projektów. Zdaniem Trybunału istnieje szereg kluczowych kryteriów, które instytucje zarządzające powinny uwzględnić podczas opracowywania procedur, by zapewnić ich ukierunkowanie na rezultaty:

- kryteria wyboru powinny zapewnić powiązanie projektów z celami PO;

¹³ Zob. sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 2/2017.

- kryteria wyboru powinny wspierać wybór tych projektów, dla których ustanowiono nie tylko wymierne wskaźniki produktu, ale i wymierne wskaźniki rezultatu, co umożliwi pomiar osiągnięć w ramach projektów;
- należy zachęcać beneficjentów do przedkładania wniosków, by zapewnić dużą liczbę projektów do wyboru;
- ponadto wybór projektów powinien opierać się na bezpośrednim porównaniu wniosków w celu zidentyfikowania projektów najlepiej nadających się do finansowania i nadania im pierwszeństwa.

17. W kolejnych punktach (zob. **pkt 18-38**) opisano, w jakim zakresie instytucja zarządzająca stosowała te zmienne przy rozpatrywaniu otrzymanych wniosków i czy kryteria te wpłynęły na wybór projektów zorientowanych na rezultaty.

Procedury wyboru sprzyjają wyborowi projektów odnoszących się do celów PO

18. W ramach ustawodawczych dla okresu programowania 2014-2020 ustanowiono dwa środki mające przyczynić się do wyboru projektów odnoszących się do celów PO:

- w PO należy określić „kierunkowe zasady” wyboru projektów dla każdej osi priorytetowej¹⁴;
- instytucje zarządzające muszą opracować koncepcję procedur wyboru i kryteria, które „zapewniają, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów”¹⁵.

19. Ponadto w odniesieniu do okresu 2014-2020 wprowadzono poniższe wymogi, by doprowadzić do wyboru projektów w większym stopniu ukierunkowanych na rezultaty:

¹⁴ Art. 96 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

¹⁵ Art. 125 ust. 3 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

- ogólny warunek wstępny nr 7 (zob. także **pkt 4**) przewiduje wymóg wprowadzenia „systemu wskaźników rezultatu niezbędnych przy wyborze działań, które w najefektywniejszy sposób przyczyniają się do osiągnięcia pożądaných rezultatów”;
- instytucje zarządzające muszą opracować procedury i kryteria wyboru, które „zapewniają, że operacje przyczynią się do osiągnięcia [...] rezultatów odpowiednich priorytetów”¹⁶.

20. „Kierunkowe zasady” służą za wytyczne na potrzeby wyboru projektów, gdyż określają szczegółowo główne kryteria wyboru, jakie należy stosować. W połączeniu z opisem projektów, na rzecz których ma zostać przyznane finansowanie, przykładami i listą beneficjentów zapewniają one odpowiednie informacje na temat rodzaju projektów do objęcia finansowaniem w ramach każdego celu szczegółowego. Zasady te służą jako podstawa do opracowania kryteriów wyboru, a kryteria te z kolei mogą zawierać do nich bezpośrednie odniesienie.

21. Trybunał stwierdził, że w niektórych przypadkach zasady te miały ogólnikowy charakter. Wszystkie jednak zawierały odniesienie do potrzeby wyboru projektów zgodnych z celami szczegółowymi PO opisanymi w ramach każdej osi priorytetowej. Kryteria wyboru w przypadku analizowanych przez Trybunał procedur wyboru były spójne z kierunkowymi zasadami. Każda procedura obejmowała co najmniej jedno kryterium dotyczące powiązania projektu z celem szczegółowym i wkładu w jego realizację.

22. Ogólnie wnioski o dofinansowanie przeanalizowane przez Trybunał zostały ocenione względem kryteriów określonych w procedurze wyboru. Kontrolerzy Trybunału stwierdzili, że 34 projekty poddane kontroli odnosiły się do celów szczegółowych PO.

Podczas oceny wniosków o dofinansowanie w niewielkim stopniu koncentrowano się na rezultatach i rzadko uwzględniano wymierne rezultaty

23. Trybunał przeanalizował, w jaki sposób instytucje zarządzające dokonywały wyboru projektów w praktyce, w szczególności zaś istnienie we wniosku o dofinansowanie projektu

¹⁶ Art. 125 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

wyraźnie określonych rezultatów i celów oraz towarzyszących im jasno zdefiniowanych, wymiernych wskaźników produktu i rezultatu (powiązanych z celami szczegółowymi).

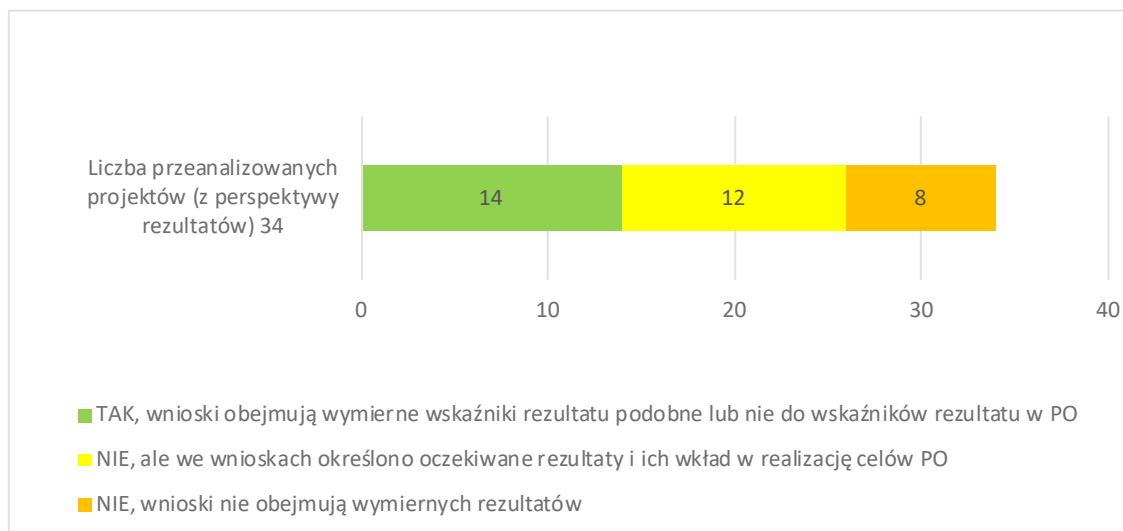
Trybunał zbadał ponadto, czy instytucje zarządzające oceniły zdolność każdego wnioskodawcy do osiągnięcia oczekiwanych rezultatów.

24. W przypadku 18 spośród 20 przeanalizowanych procedur wyboru kontrolerzy Trybunału stwierdzili, że uwzględniały one kryteria wymagające od beneficjentów opisu rezultatów oczekiwanych w projekcie (zob. **załącznik VIII**). Niemniej jedynie w czterech spośród 20 procedur przewidziano kryteria wymagające kwantyfikacji wskaźników rezultatu na poziomie projektu (procedury 17, 18, 19 i 20). W trzech przypadkach wskaźniki rezultatu nie odnosiły się bezpośrednio do wskaźników określonych na poziomie PO (zob. przykład w **ramce 1**).

Ramka 1 – Przykład wskaźników rezultatu na poziomie projektu, które różniły się od wskaźników rezultatu na poziomie PO: projekt nr 32 wybrany w ramach procedury nr 17	
Wskaźniki rezultatu na poziomie projektu (zob. <u>załącznik I</u> , projekt nr 32)	<ul style="list-style-type: none"> • wielkość wygenerowanego dodatkowego obrotu • wielkość dodatkowego wywozu bezpośredniego • liczba utworzonych nowych miejsc pracy
Wskaźniki rezultatu na poziomie PO (zob. także <u>załącznik VI</u> , OP 1, CS 3d)	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana współczynnika dynamiki działalności gospodarczej • liczba rozwijających się firm

25. Przeprowadzona przez Trybunał ocena 34 wniosków dotyczących wybranych projektów potwierdza te ustalenia. We wszystkich wnioskach przedstawiono wymierne informacje na potrzeby wskaźników produktu, które odpowiadały wskaźnikom na poziomie PO, lub dane takie można było uzyskać bezpośrednio z systemów informatycznych (na przykład dla wskaźników takich jak liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie). Tylko w 14 wnioskach uwzględniono jednak mierzalne informacje na temat zakładanych wskaźników rezultatu. W sześciu z nich wskaźniki rezultatu nie pokrywały się bezpośrednio ze wskaźnikami w PO. W pozostałych wnioskach zawarto głównie opis rezultatów (zob. **wykres 2** i **załącznik VIII**).

Wykres 2 – Informacje we wnioskach na temat zakładanych produktów i rezultatów

26. W odniesieniu do oceny wniosków Trybunał stwierdził, że instytucje zarządzające oceniały ogólną wykonalność i prawdopodobieństwo pomyślnej realizacji projektów. O ile jednak przeprowadzono ocenę możliwości osiągnięcia oczekiwanych rezultatów dla wszystkich 18 projektów finansowanych z EFRR, ocena taka została wykonana jedynie w przypadku dwóch z 16 projektów EFS przeanalizowanych przez Trybunał. Kontrolerzy Trybunału stwierdzili także, że ocena możliwości osiągnięcia rezultatów w sprawozdaniach z oceny była niejasna, z wyjątkiem siedmiu przypadków¹⁷, które obejmowały bardziej szczegółowy opis adekwatności wskaźników i prawdopodobieństwa osiągnięcia celów.

27. W odniesieniu do oceny punktowej wniosków Trybunał stwierdził, że zapewnienie zakładanych rezultatów stanowiło element punktacji jedynie w 11 przypadkach. Oznacza to, że jeśli zaplanowane projekty pokrywały się z rodzajem działań określonych w procedurze wyboru, instytucje zarządzające zakładały, że przyczynią się one do realizacji celów PO. Nie zwracały one jednak uwagi na to, w jakim stopniu będzie to miało miejsce.

Beneficjentów zachęcano do ubiegania się o finansowanie

28. Aby zapewnić terminową absorpcję środków przez cały okres programowania, a jednocześnie zapewnić nacisk na rezultaty, konieczne jest uczestnictwo wystarczająco dużej liczby wnioskodawców, którzy będą składać dobrze opracowane wnioski. Stąd

¹⁷ Projekty nr 27, 28, 30, 31, 32, 33 i 34.

odpowiednie rozpowszechnienie zaproszenia do składania wniosków oraz zapewnienie przez instytucje zarządzające odpowiednich wytycznych wnioskodawcom stanowią ważne czynniki decydujące o ogólnej skuteczności procedur wyboru. Większa populacja wnioskodawców przekłada się na wyższe prawdopodobieństwo wyboru lepszych projektów.

29. Działania ukierunkowane na rozpowszechnianie zaproszeń do składania wniosków wśród potencjalnych oferentów zostały przygotowane przez instytucje zarządzające na podstawie szczegółowych wymogów określonych w rozporządzeniu UE. Działania te były przedkładane komitetowi monitorującemu do zatwierdzenia w ramach strategii komunikacji PO wymaganej przepisami rozporządzenia¹⁸.

30. Trybunał stwierdził, że instytucje zarządzające zachęcały beneficjentów do uczestnictwa w procedurach wyboru. Po pierwsze korzystały one z szeregu kanałów, by rozpowszechnić informacje o zaproszeniu do składania wniosków wśród potencjalnych wnioskodawców. Pomogły w tym między innymi izby handlowe, lokalne stowarzyszenia przedsiębiorców i narzędzia online. Instytucje zarządzające wykorzystywały także partnerów do rozpowszechniania informacji na temat planowanych zaproszeń do składania wniosków w ramach ich sieci, na podstawie informacji uzyskanych od komitetów monitorujących.

31. Co więcej, wytyczne dotyczące finansowania zapewnione przez instytucje zarządzające wnioskodawcom były dostępne publicznie i, z wyjątkiem jednej instytucji zarządzającej w czasie przeprowadzania kontroli, określały jasne warunki otrzymania wsparcia, zapewniały szczegółowe informacje na temat procedury składania wniosków i mechanizmów finansowania, a także zawierały wyraźne odniesienie do stosowanych kryteriów wyboru.

Procedury wyboru zwykle nie obejmowały porównania między wnioskami o dofinansowanie, co stwarzało ryzyko, że najlepsze projekty nie zostaną wybrane

32. Podczas przeglądu procedur Trybunał sprawdził, czy projekty przedłożone do finansowania zostały porównane między sobą. Jest to kolejny istotny środek zapewniający wybór projektów w największym stopniu ukierunkowanych na rezultaty.

¹⁸ Art. 116 i pkt 3 załącznika XII do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

33. W ramach zarządzania dzielonego za ustanowienie procedur wyboru odpowiadały instytucje zarządzające, a za ich zatwierdzenie – komitety monitorujące, na podstawie wymogów ustanowionych w rozporządzeniach unijnych¹⁹ i w wytycznych Komisji²⁰. Ani rozporządzenia w sprawie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, ani wytyczne Komisji nie precyzują, jakiego rodzaju procedury wyboru należy użyć. Decyzja w tej kwestii leży w gestii instytucji zarządzających.

34. Spośród 20 procedur przeanalizowanych przez Trybunał 10 było tymczasowymi zaproszeniami do składania wniosków, sześć – stałymi zaproszeniami, trzy stanowiły procedury udzielenia zamówienia z wolnej ręki, a jedna była ponowieniem zaproszenia do składania wniosków (zob. także informacje szczegółowe w załączniku III). Trybunał stwierdził, że w żadnej z procedur, oprócz jednej (IT, PO Piemontu, nr 13) nie dokonano porównania wniosków o dofinansowanie. W konsekwencji nie można wykluczyć, że finansowaniem nie objęto najlepszych projektów. Do pewnego stopnia efekt ten złagodzone w przypadku niektórych PO będących przedmiotem kontroli, dla których przeprowadzono nieformalny (PO we Francji i w Finlandii) lub formalny (włoski PO dla regionu Apulii) wybór wstępny, umożliwiając instytucjom zarządzającym ograniczenie liczby wniosków do najodpowiedniejszych projektów. Ustalenia Trybunału są następujące:

- 15 z 20 procedur było realizowanych według kolejności zgłoszeń, a wniosek był wybierany, jeśli spełniał kryteria i dostępne były wystarczające środki. W przypadku 13 procedur dokonano formalnego lub nieformalnego wyboru wstępnego. Trybunał stwierdził, że w ramach niektórych procedur wymagane było osiągnięcie minimalnej liczby punktów (zob. procedury wyboru nr 4, 5 w POPIK w Republice Czeskiej oraz 16, 17, 18, 19 i 20 w fińskim PO)
- W trzech przypadkach udzielenia zamówienia z wolnej ręki już z samej definicji nie było konkurencji (zob. procedury wyboru nr 1, 3 i 12).

¹⁹ Art. 132 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012; art. 34 i 125 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

²⁰ Wytyczne Komisji: http://ec.europa.eu/regional_policy/pl/information/legislation/guidance/.

- W jednym przypadku (PO Piemontu we Włoszech, procedura wyboru nr 8)²¹ finansowaniem objęto projekty wybrane w poprzednim okresie programowania 2007-2013, w przypadku których przedłożono po prostu czas ich trwania. Pozwoliło to IP uniknąć przerw w szkoleniach przeznaczonych dla ludzi młodych i rozpocząć absorpcję środków finansowych, ale uniemożliwiło także uczestnictwo potencjalnych nowych wnioskodawców.

Jakość monitorowania danych jest zagrożona, a samo monitorowanie jest w większości ukierunkowane na produkty

35. Trybunał sprawdził, czy systemy monitorowania pozwalały na systematyczne gromadzenie danych na temat szczegółowych wskaźników, umożliwiając w ten sposób pomiar postępów poczynionych na poziomie projektu, programu i UE. Przeanalizował także, czy sprawozdawczość na ten temat umożliwiała wykazanie pomyślnej realizacji finansowanych projektów, a tym samym skutecznego i wydajnego wykorzystania środków z budżetu UE.

36. Poniższy rozdział zawiera dokonaną przez Trybunał ocenę niezbędnych warunków umożliwiających monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie osiągnięcia celów. Trybunał sprawdził w pierwszej kolejności, czy instytucje zarządzające ustanowiły skutecznie funkcjonujące systemy monitorowania przed rozpoczęciem wypłaty środków finansowych. Zbadał również, czy informacje dotyczące osiągniętych wyników zgłoszone przez beneficjentów były wiarygodne, kompletne i aktualne, a także przeanalizował rolę instytucji zarządzających i Komisji.

37. Ponadto Trybunał sprawdził, czy ustanowione systemy dostarczały informacji na temat wykonania zadań z ukierunkowaniem na rezultaty, a zwłaszcza czy dostarczały miarodajnych i zagregowanych informacji, co stanowi kluczowy element umożliwiający sprawozdawczość na temat skutecznego wykorzystania środków finansowych na poziomie państw członkowskich i UE w drodze corocznego monitorowania i sprawozdawczości.

²¹ PO Piemontu, Włochy, zaproszenie do składania wniosków „Obbligo d’istruzione” 2015/2016.

Zapewnienie jakości monitorowania danych może nie zostać dokonane na czas przed przeglądem wyników w 2019 r.

38. Monitorowanie postępów PO w realizacji celów odbywa się na podstawie danych gromadzonych z różnych źródeł. Dane te są gromadzone na poziomie PO i państwa członkowskiego i stanowią podstawę do sporządzania sprawozdań przesyłanych komitetowi monitorującemu PO oraz Komisji. W celu przedstawienia prawidłowego obrazu sytuacji na poziomie PO lub państwa członkowskiego istotne jest, by zgromadzone dane były wiarygodne, kompletne i aktualne. Dlatego instytucje zarządzające muszą ustanowić system monitorowania obejmujący gromadzenie danych i sprawdzanie ich źródeł. W celu uzyskania pewności co do jakości danych Komisja opiera się na pracach kontrolnych instytucji audytowych na poziomie państwa członkowskiego, jak też na swoich własnych kontrolach.

39. W kontekście przeglądu wyników istotne jest również, by zarówno dane, jak i systemy je generujące były kontrolowane jak najwcześniej, tak aby umożliwić organom państw członkowskich zaradzenie wszelkim stwierdzonym uchybieniom dotyczącym jakości na długo przed końcem czerwca 2019 r. Wtedy bowiem do Komisji przesyłane będą roczne sprawozdania z realizacji za 2018 r. – stanowiące podstawę przeglądu wyników i ewentualnego przydzielenia środków z rezerwy wykonania.

W rozbudowanych przepisach unijnych określono sposób zorganizowania przez państwa członkowskie systemów monitorowania na lata 2014-2020

40. Z myślą o systematycznym gromadzeniu i monitorowaniu danych generowanych na poziomie PO w ramach regulacyjnych na okres programowania 2014-2020 wprowadzono szereg zmian dotyczących mechanizmów gromadzenia i monitorowania danych:

- Instytucje zarządzające muszą ustanowić system zarządzania i kontroli obejmujący odpowiednie systemy sprawozdawczości i monitorowania²².

²² Art. 72, 73 i 74 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

- Instytucje zarządzające odpowiadają za stworzenie skomputeryzowanego systemu rejestracji wszystkich danych dotyczących wskaźników w PO²³ na potrzeby monitorowania i sprawozdawczości.
- Zgodnie z ogólnym warunkiem wstępnym nr 7 instytucje zarządzające muszą wprowadzić system „wskaźników rezultatu niezbędnych przy wyborze działań, które w najefektywniejszy sposób przyczyniają się do osiągnięcia pożądaných rezultatów, do monitorowania postępów w osiągnięciu [tych] rezultatów”²⁴. Wymagane było wykazanie spełnienia wszystkich warunków wstępnych w PO do dnia 31 grudnia 2016r.²⁵ (zob. **pkt 4)**.
- Od państw członkowskich wymagano zapewnienia do dnia 31 grudnia 2015 r.²⁶, by wymiana wszystkich informacji między beneficjentami a instytucją zarządzającą, instytucjami certyfikującymi, instytucjami audytowymi i instytucjami pośredniczącymi mogła odbywać się elektronicznie²⁷.

41. Komisja sformułowała także szczegółowe wytyczne²⁸ dla swoich pracowników i organów odpowiedzialnych państw członkowskich dotyczące wspólnej metody oceny systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich, w tym istnienia odpowiednich systemów monitorowania i sprawozdawczości.

²³ Art. 125 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Wymóg ten stanowi również element systemu zarządzania i kontroli, art. 72 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

²⁴ Warunek wstępny nr 7, część II załącznika XI do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

²⁵ Art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

²⁶ Art. 122 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

²⁷ Art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Faktyczne stosowanie przez beneficjentów nie jest obowiązkowe.

²⁸ EGESIF_14-0010-final z 18.12.2014: Wytyczne dla Komisji i państw członkowskich dotyczące wspólnej metodyki oceny systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich.

Informacje na temat osiągniętych wyników nie zawsze są wiarygodne, kompletne i aktualne, co ma wpływ na sprawozdania z realizacji przygotowywane przez państwa członkowskie

Dane zgłaszane przez beneficjentów

42. W przypadku EFRR niejednokrotnie dane na potrzeby wskaźników rezultatu pochodzą z krajowych urzędów statystycznych (zob. przykłady w **załączniku VI**). Pozostałe dane pochodzą natomiast od beneficjentów. W przypadku EFS większość danych ujętych w sprawozdaniach zebrano od beneficjentów (zob. **załącznik VII**). Instytucje zarządzające sprawdzają, czy dane zgromadzone od beneficjentów są poprawne na moment zakończenia projektu, po otrzymaniu od nich końcowego sprawozdania. W trakcie realizacji projektów kontrole mogą odbywać się też wrywkowo na podstawie próby.

43. Szereg kontroli wiarygodności i spójności danych dostarczonych przez beneficjentów przeprowadza się w sposób automatyczny w ramach systemów, zwłaszcza w przypadku EFS. Instytucje zarządzające dysponują także narzędziami do monitorowania kompletności danych przekazywanych przez uczestników, co pozwala upominać beneficjentów, którzy dostarczyli niekompletne dane, by przekazali dalsze informacje.

44. Kontrola przeprowadzona przez Trybunał ujawniła problemy dotyczące jakości zgromadzonych danych. Stwierdzono ogólny problem związany z kompletnością i poprawnością danych dotyczących uczestników działań współfinansowanych w ramach EFS. Dane te są uznawane w ustawodawstwie krajowym jako dane wrażliwe²⁹, więc to użytkownicy decydują, czy je podadzą. Ponadto państwom członkowskim i Komisji trudno jest sprawdzić ich poprawność. Dodatkowe uchybienie w zakresie gromadzenia danych przedstawiono w **ramce 2**.

²⁹ Na przykład informacje na temat pochodzenia uczestników: migrantów, osób obcego pochodzenia, mniejszości, w tym mniejszości zmarginalizowanych, takich jak Romowie; uczestnicy niepełnosprawni, inne osoby w niekorzystnej sytuacji.

Ramka 2 – Przykład

Problemy związane z aktualnością danych

W przypadku krajowego PO finansowanego z EFS we Francji więksi beneficjenci przedłożyli dane za lata 2014-2015 z opóźnieniem. Skorygowano je w 2016 r., co spowodowało jednak znaczące różnice między wartościami ujętymi w rocznym sprawozdaniu z realizacji z 2015 r. a danymi za 2015 r. w rocznym sprawozdaniu z realizacji z 2016 r.

45. Podczas kontroli wiarygodności danych dotyczących wyników (2014-2020) Komisja zgłosiła inne problemy z tym związane, na przykład:

- brak zgromadzonych danych, co skutkowało niezarejestrowaniem informacji o osiągniętych wynikach, a tym samym pominięciem ich podczas pomiaru postępów w realizacji PO i niewłaściwym zrozumieniem sytuacji;
- niewłaściwe zrozumienie definicji wspólnych wskaźników (na przykład wspólnego wskaźnika produktu nr 26 „przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi”) przez instytucje zarządzające, skutkujące przeszacowaniem liczby firm ujętych w ramach tego wskaźnika;
- podwójne liczenie / brak ograniczenia wskaźnika „populacji objętej programem” do liczby mieszkańców obszaru, co prowadzi do niespójności danych.

Dostępność i wiarygodność informacji dotyczących osiągniętych wyników

46. Istnienie funkcjonalnych systemów monitorowania w momencie rozpoczęcia realizacji programów przez instytucje zarządzające to kluczowy element zapewniający terminowe generowanie danych dotyczących wyników i umożliwiający prowadzenie monitorowania.

47. Późne zatwierdzenie (w grudniu 2013 r.) ram ustawodawczych na lata 2014-2020 na poziomie UE spowodowało opóźnienie w pracach nad systemami informatycznymi służącymi do monitorowania. W przypadku wskaźników EFS dodatkowym czynnikiem opóźniającym prace były komplikacje związane z wrażliwymi danymi i z definicją wskaźników, co wymagało dalszych dyskusji, które przeciągnęły się aż do 2014 r. Przyczyniło się to do dodatkowego opóźnienia prac nad systemami informatycznymi. W dwóch przypadkach do opóźnień doprowadziły inne czynniki: reorganizacja regionów (PO Lorraine et Vosges we Francji) oraz

konieczność opracowania nowego systemu informatycznego dla wszystkich funduszy ESI w Republice Czeskiej.

48. Efekty tych opóźnień są widoczne w poziomie realizacji warunku wstępnego nr 7 w zakresie istnienia systemu wskaźników rezultatu. Na koniec 2016 r., czyli w terminie przewidzianym na zakończenie realizacji planów działania, 50 planów nadal było nieukończonych, co oznacza, że około 11% wszystkich PO nadal nie spełniało tego wymogu. Do końca lutego 2018 r. wszystkie plany działania dotyczące warunku wstępnego nr 7 zostały jednak ukończone.

49. Trybunał stwierdził, że w pierwszej połowie 2017 r., w czwartym roku po rozpoczęciu okresu programowania, niektóre systemy informatyczne wciąż nie były w pełni operacyjne, co stwarza zagrożenie dla kompletności i poprawności zgromadzonych danych (zob. przykłady w **ramce 3**). Podczas kontroli wiarygodności danych dotyczących osiągniętych wyników (2014-2020)³⁰ Komisja zwróciła uwagę na brak systemów elektronicznej wymiany danych z beneficjentami, co skutkowało koniecznością ręcznego rejestrowania danych dotyczących wskaźników w systemie przez instytucję zarządzającą i jako takie stanowiło potencjalne źródło błędów pisarskich.

³⁰ Na podstawie 20 kontroli wiarygodności danych dotyczących osiągniętych wyników, przeprowadzonych przez Komisję w większości w 2017 r.

Ramka 3 – Przykłady nadal nie w pełni operacyjnych systemów IT i związanych z tym zagrożeń

Republika Czeska – POZ

- Problemy z przekazywaniem danych między Urzędem Pracy a PO. Elektroniczne przekazywanie danych do PO rozpoczęto dopiero od 31.3.2017 r. Do tego czasu dane udostępniano w postaci plików Microsoft Excel, co stanowiło zagrożenie dla transferu danych między systemami, zważywszy zwłaszcza na ich dużą ilość.
- Sprawozdanie roczne z realizacji za 2016 r. było pierwszym sprawozdaniem, które zawierało odpowiednie dane.

Instytucja zarządzająca wykryła niespójności w danych przekazywanych z systemu na potrzeby sprawozdania rocznego z realizacji. Wymagało to ich ponownego przeliczenia i wpisania ręcznie w sprawozdaniu.

Włochy – PO Apulii

Narzędzia służące do elektronicznej wymiany danych z beneficjentami nie działały poprawnie w chwili kontroli³¹, a system do gromadzenia i przechowywania danych był pusty. Dane były przechowywane jedynie na komputerach pracowników. W konsekwencji agregacja danych na potrzeby sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji za 2016 r. (do przedłożenia Komisji do dnia 30 czerwca 2017 r.) odbywała się ręcznie, w oddzielnych plikach.

Sprawozdania z realizacji opracowane przez państwa członkowskie

50. Instytucje zarządzające muszą przedkładać Komisji roczne sprawozdanie z realizacji każdego PO, zatwierdzone przez komitet monitorujący. Sprawozdanie to zapewnia kluczowe informacje na temat realizacji PO, głównie w postaci danych ilościowych i jakościowych odnoszących się do wspólnych wskaźników oraz wskaźników dotyczących poszczególnych programów³². Roczne sprawozdania z realizacji za 2016 r., przedłożone w czerwcu 2017 r., były pierwszymi sprawozdaniami przesłanymi Komisji na temat postępów poczynionych „na

³¹ Instytucji zarządzającej udało się rozwiązać ten problem na późniejszym etapie w 2017 r.

³² Art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

drodze do osiągnięcia celów programu”³³. Komisja przeprowadza przegląd jakości rocznych sprawozdań z realizacji (pod względem na przykład spójności liczby uczestników z liczbą ludności na danym obszarze).

51. Na koniec 2017 r. Komisja nadal nie zatwierdziła 26 rocznych sprawozdań z realizacji z powodu braku danych dotyczących wskaźników wykorzystanych w ramach wykonania, niespójności zgłoszonych danych z informacjami na temat realizacji PO lub z powodu braku wyjaśnień do niektórych danych podanych w tych sprawozdaniach. W 2017 r. w około 40% PO finansowanych z EFRR nie podano żadnych wartości na potrzeby wskaźników ram wykonania, w odniesieniu do których w chwili kontroli brak było analiz przeprowadzonych przez Komisję.

52. Niedociągnięcia zidentyfikowane w rocznych sprawozdaniach z realizacji rodzą wątpliwości co do wiarygodności przekazanych informacji, jak również poziomu osiągniętych dotychczas postępów zgodnie z dokumentami wydanymi przez Komisję na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji³⁴, tj. zgodnie z rocznym sprawozdaniem podsumowującym dla Parlamentu i Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów oraz, tylko w 2017 r. i 2019 r., z podsumowującym sprawozdaniem strategicznym z osiągniętych postępów.

³³ Art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

³⁴ Jak również na podstawie sprawozdań z postępów, opracowanych przez państwa członkowskie za 2017 r. Zgodnie z art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 do dnia 31 sierpnia 2017 r. i do dnia 31 sierpnia 2019 r. należy przedłożyć sprawozdanie z postępów we wdrażaniu umów partnerstwa, odpowiednio według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. i 31 grudnia 2018 r. W sprawozdaniu z postępów przedstawia się postęp dokonany „na drodze do realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, oraz konkretnych zadań funduszy, o których mowa art. 4 ust. 1, poprzez wkład funduszy ESI w wybrane cele tematyczne, i w szczególności w odniesieniu do celów pośrednich określonych w ramach wykonania dla poszczególnych programów oraz w odniesieniu do wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmian klimatu”.

Kontrole systemów zarządzania i kontroli oraz wiarygodności zgromadzonych danych rozpoczęły się z opóźnieniem, ograniczając zakres uzyskanej pewności co do systemów monitorowania i czas dostępny na wyeliminowanie stwierdzonych uchybień

53. Odpowiednie mechanizmy weryfikacji i korekty informacji na temat osiągniętych wyników są konieczne dla zapewnienia ich jakości, a następnie możliwości ich wykorzystania w kontekście monitorowania i sprawozdawczości. Dobre praktyki wymagają, by kontrole systemów generujących dane – i odnośne działania naprawcze – zostały przeprowadzone i ukończone przed ujęciem tych danych w rocznych sprawozdaniach z realizacji i sprawozdaniach strategicznych.

54. Zgodnie z przepisami zarówno instytucje audytowe państw członkowskich, jak i Komisja³⁵ kontrolują sposób funkcjonowania systemów monitorowania. Celem tych kontroli powinno być w szczególności zapewnienie wiarygodnego systemu gromadzenia, rejestracji i przechowywania danych dotyczących osiągniętych wyników oraz ocena, czy dane te są wiarygodne.

Dokonana przez instytucje audytowe ocena funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli

55. Ocena systemów na poziomie instytucji zarządzającej została przeprowadzona na wczesnych etapach realizacji PO w ramach procedury wyznaczania instytucji³⁶. W ramach tej procedury niezależny organ audytowy (często instytucja audytowa) miał obowiązek

³⁵ Zob. art. 75 i art. 127 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz załącznik VII do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz.U. L 38 z 13.2.2015, s. 1) oraz dokument EGESIF_14-0010-final – Wytyczne dla Komisji i państw członkowskich dotyczące wspólnej metodyki oceny systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich – wymogi kluczowe nr 6 i 15.

³⁶ Art. 123 i 124 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

sporządzić sprawozdanie i wydać opinię, czy instytucje zarządzające spełniły kryteria dotyczące środowiska kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, działań związanych z zarządzaniem i kontrolą oraz monitorowania³⁷. Wyznaczenie instytucji było wymagane przed przedłożeniem pierwszego wniosku o płatność okresową w ramach PO. Bez tego nie można dokonać zwrotu kosztów na rzecz PO. Na tym etapie kontrola obejmuje istnienie systemów i procedur, natomiast nie obejmuje prawidłowej realizacji, która jest sprawdzana przez instytucje audytowe w kontekście kontroli systemowej rozwiązań z zakresu zarządzania i kontroli.

56. Z uwagi na późne zatwierdzenie PO i opóźnione ukończenie prac nad systemami informatycznymi (zob. **pkt 47**) proces wyznaczania instytucji również był opóźniony. Wpływ miały na to również czynniki krajowe (reorganizacja regionów we Francji w 2015 r.; złożone struktury zarządzania – na przykład francuski PON FSE obejmuje 13 delegowanych instytucji zarządzających i 120 instytucji pośredniczących). W przypadku PO przeanalizowanych podczas kontroli Trybunału instytucje zarządzające wyznaczono między wrześniem 2016 r. a lutym 2018 r., odpowiednio ponad dwa i cztery lata od rozpoczęcia okresu programowania (zob. **załącznik IV**).

57. Z powodu opóźnionej realizacji PO i wynikającej z tego ograniczonej ilości zgromadzonych danych kontrole systemowe rozpoczęły się dopiero w trakcie trwania wizyt kontrolnych Trybunału, tj. w pierwszej połowie 2017 r. W związku z tym wszelkie problemy dotyczące jakości danych zostały zgłoszone dopiero w drugiej połowie 2017 r. Było to niemal cztery lata po rozpoczęciu siedmioletniego okresu programowania i półtora roku przed przedłożeniem Komisji rocznych sprawozdań z realizacji za 2018 r., które stanowią podstawę do przyznania środków z rezerwy wykonania.

Kontrole przeprowadzane przez Komisję

58. Oprócz korzystania z wyników prac kontrolnych przeprowadzanych przez państwa członkowskie i ich systemów Komisja przeprowadza również własne kontrole. Istnieją dwa typy kontroli: „wczesne profilaktyczne kontrole systemowe” mające na celu uzyskanie wystarczającej pewności na wczesnym etapie realizacji, że systemy zarządzania i kontroli

³⁷ Art. 124 pkt 2 i załącznik XIII do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

funkcjonują prawidłowo, oraz „kontrolę wiarygodności danych dotyczących wyników”. Zważywszy jednak na wspomniane wyżej opóźnienia i związaną z tym opóźnioną finalizację systemów monitorowania, jak też minimalny zakres przekazanych danych kontrole te przeprowadzono później niż planowano. Zwłaszcza w przypadku EFRR kontrole mogły się rozpocząć dopiero po otrzymaniu rocznych sprawozdań z realizacji za 2016 r. Łącznie do końca 2017 r. Komisja zdołała przeprowadzić 23 kontrole w 12 państwach członkowskich: 12 kontroli wiarygodności danych dotyczących wyników i 11 wczesnych profilaktycznych kontroli systemowych.

59. W przypadku większości z tych kontroli na początku 2018 r. wciąż trwały prace nad jednostronnymi sprawozdaniami. Zdaniem Komisji wstępne rezultaty dotyczące skontrolowanych systemów są raczej pozytywne, nawet jeśli wykryto pewne niedociągnięcia. Jednocześnie jednak w przypadku około 40% PO finansowanych z EFRR nie zgłoszono żadnych wartości dla wskaźników ram wykonania³⁸ w rocznych sprawozdaniach z realizacji za 2016 r. przedłożonych w 2017 r. Według stanu na luty 2018 r. w odniesieniu do tych PO Komisja nie sprawdziła, czy ów brak danych wynikał z opóźnień w realizacji programów czy z braku prawidłowo funkcjonującego systemu sprawozdawczości.

60. Późne przystąpienie do kontroli systemowych oznacza, że brak jest pełnych informacji na temat statusu systemów monitorowania. Niedociągnięcia wykrywane są często z opóźnieniem i może brakować czasu na wprowadzenie koniecznych korekt. Stanowi to zagrożenie dla przeglądu wyników w 2019 r., który będzie się opierał na danych przekazywanych przez państwa członkowskie w rocznych sprawozdaniach z realizacji za 2018 r. do dnia 30 czerwca 2019 r.

Przegląd osiągniętych wyników może nie być oparty na realistycznych celach pośrednich

61. Na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji za 2015 r. lub informacji z monitorowania dostępnych w momencie kontroli Trybunał stwierdził, że w skontrolowanych PO wystąpiły zarówno przypadki osiągnięcia wartości docelowych

³⁸ Wskaźniki wykonania to zestaw wskaźników określonych dla każdej osi priorytetowej w PO, których wartość na koniec 2018 r. zostanie porównana przez Komisję z ustaloną wartością celów pośrednich, tak by na tej podstawie podjąć decyzję w sprawie zwolnienia rezerwy wykonania w 2019 r.

ustalonych na 2023 r., jak i przypadki niezadowolających efektów. W odniesieniu do PO objętych kontrolą nie zgłoszono potrzeby zmiany wartości docelowych na bardziej realistyczne. O zmianę wystąpiono (i została ona dokonana) tylko w odniesieniu do jednego PO (POPIK w Republice Czeskiej) i dotyczyła ona modyfikacji rozdziału środków między osiami priorytetowymi. Z drugiej strony, jak wynika z danych Komisji na luty 2018 r., z 17 480 wskaźników wykorzystanych w istniejących 430 PO odpowiadająca im wartość docelowa na 2023 r. została skorygowana w górę w 1 445 przypadkach i obniżona w 941 wypadkach.

62. Taki stan rzeczy świadczy o tym, że pewna liczba celów pośrednich³⁹ w ramach wykonania przestała być realistyczna. Jeśli cele takie wymagają modyfikacji, konieczne jest wprowadzenie odnośnych zmian w PO, czego można dokonać jedynie z inicjatywy państw członkowskich⁴⁰. Biorąc jednak pod uwagę, że czas trwania procedury wprowadzania zmian określony w rozporządzeniu wynosi trzy miesiące, istnieje ryzyko, że wartości wskaźników w ramach wykonania osiągnięte na koniec 2018 r. nie będą porównywane z realistycznymi celami pośrednimi.

Informacje generowane na podstawie zebranych danych nadal są ukierunkowane głównie na produkty

63. Informacje dotyczące osiągniętych wyników są gromadzone, aby państwa członkowskie i Komisja mogły je wykorzystać do celów sprawozdawczości i aby mogły one zostać rozliczone z efektów osiągniętych w wyniku finansowania.

64. Do pomiaru osiągniętych rezultatów konieczne są wskaźniki rezultatu oraz wartości docelowe określone w umowach o dofinansowanie zawartych między beneficjentami i instytucjami zarządzającymi. Na pomiar i monitorowanie wkładu projektów w realizację celów PO niekorzystnie wpływa jednak kilka istotnych problemów w strukturze systemów monitorowania.

³⁹ Cele pośrednie to wartości wyznaczone dla wskaźników ram wykonania, które mają zostać osiągnięte do końca 2018 r.

⁴⁰ Zob. art. 30 ust. 1 i załącznik II do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 5 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 215/2014.

Struktura, która opiera się głównie na wskaźnikach produktu, zwłaszcza w pierwszych latach realizacji EFRR oraz brak wymiernych wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektów

65. Obecna struktura pozwala na bardziej systematyczne gromadzenie danych dla pewnej liczby prawidłowo zdefiniowanych wskaźników, choć sama liczba wskaźników jest bardzo duża. Istnienie wspólnych wskaźników pozwala także na agregację tych danych na poziomie PO, państwa członkowskiego i UE. W koncepcji ram logicznych EFRR wiele wskaźników rezultatu na poziomie PO nie jest jednak bezpośrednio powiązanych z finansowanymi interwencjami. Wskaźniki te często mają charakter krajowy i uwzględniają wpływ czynników zewnętrznych, a ich źródłem są głównie krajowe urzędy statystyczne (zob. przykłady w **ramce 4** i **załącznik VI**). Wskaźniki rezultatu nie umożliwiają wydzielenia oddziaływania, które jest wynikiem interwencji EFRR, i w związku z czym nie może ono zostać uznane za bezpośredni rezultat PO.

Ramka 4 – Przykłady wskaźników rezultatu, w odniesieniu do których dane są gromadzone z publikowanych statystyk, a nie z finansowanych projektów

Francja, PO Grand Est:

- Oś priorytetowa 2, CT 3, priorytet inwestycyjny A: rozwój MŚP:

Szczegółowy wskaźnik rezultatu: rozwój inwestycji w przemysłowe MŚP w regionie

Źródło: Banque de France.

Republika Czeska, POPIK

- Oś priorytetowa 2, CT 3, priorytet inwestycyjny A: zwiększenie eksportu MŚP:

Szczegółowy wskaźnik rezultatu: wartość procentowa eksportu w stosunku do łącznego obrotu firm

Źródło: Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Finlandia, PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie:

- Oś priorytetowa 1, CT 3, priorytet inwestycyjny 3d:

Szczegółowy wskaźników rezultatu: Współczynnik dynamiki działalności gospodarczej

Źródło: Krajowy urząd statystyczny Finlandii.

66. Aby zniwelować wpływ faktu, że rezultaty generowane przez projekty EFRR często materializują się (długo) po zakończeniu projektów, gdy nie prowadzi się już monitorowania, instytucje zarządzające muszą dokonywać ocen na poziomie osi priorytetowych⁴¹. Co najmniej raz w okresie programowania ocenia się, w jaki sposób wsparcie z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przyczyniło się do realizacji celów w ramach każdego z priorytetów. Jednak z uwagi na opóźnione rozpoczęcie realizacji liczba ocen przeprowadzonych do tej pory jest nadal niewielka. W konsekwencji obecnie postęp realizacji PO mierzy się głównie za pomocą wskaźników produktu.

⁴¹ Art. 56 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

67. Trybunał ustalił, że na poziomie projektów wskaźniki rezultatu nie były regularnie uwzględniane w umowach o dofinansowanie projektu (zob. **pkt 25**). Jedynie sześć⁴² z 18 projektów EFRR przeanalizowanych w ramach kontroli Trybunału obejmowało wskaźniki rezultatu we wnioskach i w konsekwencji w umowie o dofinansowanie. Nie są to jednak te same wskaźniki rezultatu co wskaźniki przyjęte na poziomie PO. Oznacza to, że nie można ich stosować do celów sprawozdawczości ani do mierzenia postępów w realizacji celów PO. W czterech innych przypadkach⁴³ wskaźniki rezultatu nie miały charakteru ilościowego (tj. nie ustalono wartości docelowej), co uniemożliwiło ocenę wkładu w realizację celu PO i sprawiło, że pomiar osiągnięć w ramach projektu ograniczał się jedynie do wypracowanych produktów.

68. Jeśli chodzi o projekty EFS, wskaźniki rezultatu uwzględniono w siedmiu spośród 16 z nich. W przypadku pozostałych projektów opisane rezultaty nie były powiązane ze wskaźnikami PO lub były niewymierne. Oznacza to, że dla danego projektu nie ma możliwości porównania wartości osiągniętej z szacowaną wartością docelową. Niemniej jednak w przypadku EFS nawet jeśli nie określono rezultatów ani nie ustalono wskaźników rezultatu na poziomie projektu lub nie mają one wymiernego charakteru, mimo to dokonywany jest pomiar wartości wspólnych wskaźników rezultatu, gdyż beneficjenci projektów muszą przekazywać te dane do systemów informatycznych instytucji zarządzających.

69. Trybunał wspomniał już wcześniej w swoich sprawozdaniach rocznych o braku wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektów⁴⁴. Utrudnia to pomiar, a co za tym idzie monitorowanie wkładu projektów w realizację celów PO.

⁴² Projekty 27, 28, 31, 32, 33 i 34.

⁴³ Projekty 6, 7, 8 i 9.

⁴⁴ Na przykład sprawozdanie roczne za 2015 r. – rozdz. 6 pkt 6.86 – „W przypadku 38% projektów nie określono wskaźników rezultatu”; lub sprawozdanie roczne za 2016 r. – rozdz. 6, pkt 6.56 – „w przypadku 42% projektów nie dało się ustalić i dokonać pomiaru, w jakim stopniu każdy z nich przyczynił się do osiągnięcia ogólnych celów programu, ponieważ na poziomie projektu nie ustalono wskaźników ani wartości docelowych dotyczących rezultatu”.

Zwolnienie rezerwy wykonania zależy głównie od wskaźników, które są ukierunkowane przede wszystkim na wkład i produkty

70. Państwa członkowskie mogą wykazać postępy osiągnięte w realizacji programów za pomocą celów pośrednich (do osiągnięcia do 2018 r.) i wartości docelowych (do osiągnięcia do 2023 r.) dla trzech rodzajów wskaźników: finansowych, produktu i rezultatu. Oprócz tego wyznaczyć można kluczowe etapy wdrażania służące do pomiaru stopnia realizacji projektów, które są w toku lub których rozpoczęcie jest planowane, ale w przypadku których mało prawdopodobne jest osiągnięcie produktów do grudnia 2018 r. W ujęciu ogólnym wskaźniki stosowane w przypadku ram wykonania muszą być reprezentatywne dla działań w ramach osi priorytetowej. Aby umożliwić zwolnienie rezerwy wykonania, wartości osiągnięte na koniec 2018 r. dla tych wskaźników muszą się mieścić w przedziale od 75% do 85% wartości celu pośredniego.

71. W jednym z wcześniejszych sprawozdań⁴⁵ Trybunał wskazał, że zdecydowana większość wskaźników wykorzystywanych w odniesieniu do ram wykonania w obszarze polityki spójności dotyczyła produktów (57%), kluczowych etapów wdrażania (9%) bądź miała charakter finansowy (33%), podczas gdy stosowanie wskaźników rezultatu jest nadal bardzo ograniczone. Oznacza to, że decyzja w sprawie zwolnienia rezerwy będzie się w dużym stopniu opierać na wkładach i produktach, nie zaś na osiągniętych rezultatach (zob. również **pkt 62**).

Sprawozdawczość na poziomie UE dotyczy w większości wskaźników produktu

72. Głównym celem sprawozdania strategicznego Komisji za 2017 r.⁴⁶, obejmującego roczne sprawozdanie podsumowujące za 2017 r. oparte na rocznych sprawozdaniach z realizacji za 2016 r., jest przedstawienie osiągnięć ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na rzecz realizacji celów strategii „Europa 2020”. W sprawozdaniu omówiono jednak głównie poziom realizacji, a także przedstawiono wartości osiągnięte dla głównych wskaźników produktu do końca 2016 r. Nie zawiera ono natomiast żadnych

⁴⁵ Sprawozdanie specjalne nr 15/2017.

⁴⁶ COM(2017) 755 final z dnia 13 grudnia 2017 r. „Sprawozdanie strategiczne z 2017 r. dotyczące wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”.

informacji na temat osiągniętych rezultatów, z wyjątkiem następujących wskaźników rezultatu dla EFS: liczba uczestników, którzy znaleźli pracę zaraz po zakończeniu szkolenia, oraz liczba uczestników, którzy uzyskali kwalifikacje zaraz po szkoleniu. W przypadku EFRR jest to także wywołane faktem, że brak jest wspólnych wskaźników rezultatu, a tych stosowanych na poziomie państw członkowskich nie można agregować.

73. Jak Trybunał odnotował niedawno, istnieje fundamentalny problem odnoszący się w szczególności do wskaźników rezultatu. W istocie wskaźniki rezultatu w ramach EFRR i EFS mierzą różne kwestie w różny sposób⁴⁷. Ponadto sama koncepcja „rezultatu” jest interpretowana odmiennie w różnych rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy. Wskaźników rezultatu EFRR nie można wykorzystywać do pomiaru bezpośrednich rezultatów PO. Co więcej, duża liczba różnych wskaźników stwarza poważne wyzwanie pod względem gromadzenia informacji na temat osiągniętych wyników i sprawozdawczości na ten temat⁴⁸.

WNIOSKI I ZALECENIA

74. Choć struktura PO jest obecnie w większym stopniu ukierunkowana na rezultaty, charakteryzuje się silniejszą logiką interwencji i obejmuje rozbudowany zestaw wskaźników, Trybunał stwierdza, że wybór projektów w ramach EFRR i EFS nie jest w pełni ukierunkowany na rezultaty oraz że prowadzone monitorowanie nadal koncentruje się w większym stopniu na produktach.

Pod wieloma ważnymi aspektami procedury wyboru nie były ukierunkowane na rezultaty

75. W przypadku PO skontrolowanych przez Trybunał zastosowano procedury wspierające wybór projektów mających odniesienie do celów PO. Nie wszystkie obejmują jednak systematycznie kryteria wyboru, które wymagałyby ustanowienia wymiernych wskaźników rezultatu na poziomie projektu odpowiadających wskaźnikom na poziomie PO.

W konsekwencji wskaźniki rezultatu były rzadko ujmowane we wnioskach o dofinansowanie, a nawet jeśli tak było, niekoniecznie odpowiadały one wskaźnikom PO lub nie miały

⁴⁷ Zob. sprawozdanie specjalne nr 2/2017, pkt 150.

⁴⁸ Zob. sprawozdanie specjalne nr 2/2017, pkt 131.

charakteru wymiernego. Ponadto tylko jedna trzecia sprawozdań z oceny obejmowała szczegółową ocenę oczekiwanych rezultatów w odniesieniu do celów PO (zob. **pkt 18-27**).

76. Trybunał stwierdził, że instytucje zarządzające zapewniały kompleksowe informacje na temat PO, jak i na temat dostępu do unijnego finansowania i procedur wyboru za pośrednictwem kilku kanałów. Ogólnie beneficjenci otrzymali wyczerpujące informacje. Mogli też polegać na wsparciu ze strony wyspecjalizowanych organizacji (zob. **pkt 28-31**).

77. Jednak tylko jedna z 20 przeanalizowanych procedur obejmowała punktację i wzajemne porównanie wniosków. Projekty zatwierdzano zasadniczo według kolejności zgłoszeń. W konsekwencji nie można wykluczyć, że finansowaniem nie objęto najlepszych projektów (zob. pkt **32-34**).

Istnieją zagrożenia dla jakości danych z monitorowania, które jest nadal ukierunkowane przede wszystkim na produkty, a nie na rezultaty

78. Trybunał stwierdził, że w następstwie opóźnionego przyjęcia ram ustawodawczych niektóre systemy monitorowania PO nie działały w momencie uruchamiania programu ani nie były w pełni operacyjne w momencie przeprowadzania kontroli. W rezultacie dane wprowadzane były ręcznie i z opóźnieniem. Dane gromadzono także poza systemami informatycznymi, co powodowało błędy, które w pewnych przypadkach miały wpływ na dane przedstawiane w rocznych sprawozdaniach z realizacji (zob. **pkt 35-52**).

79. Opóźnione przyjęcie ram regulacyjnych prowadziło – w przypadku większości PO – do opóźnionego rozpoczęcia realizacji. Do końca 2016 r. w systemach informatycznych zgromadzono jedynie niewielkie ilości danych. W konsekwencji kontrole niezbędne do zapewnienia jakości systemów monitorowania oraz wiarygodności i dostępności danych rozpoczęły się w większości w 2017 r. Rezultaty tych kontroli były dostępne dopiero na koniec 2017 r., a więc po czterech latach od rozpoczęcia siedmioletniego okresu programowania. Oznacza to, że stopień pewności co do danych z monitorowania jest jak do tej pory niepełny. Komisja nie dysponuje zatem ogólnymi informacjami na temat działania systemów monitorowania, w tym systemów informatycznych. Przegląd wyników zostanie przeprowadzony w 2019 r. Istnieje jednak ryzyko, że w pozostałym to tego terminu czasie działania naprawcze nie zostaną ukończone na czas, w związku z czym ów przegląd nie będzie się opierał na prawidłowych informacjach (zob. **pkt 53-60**).

80. Trybunał stwierdził, że pewna liczba celów pośrednich w ramach wykonania przestała być realistyczna. W sytuacji gdy cele takie wymagają modyfikacji, nie ma jednak pewności, czy niezbędne zmiany w PO będą mogły zostać dokonane na czas przed dokonaniem przeglądu wyników (zob. **pkt 61 i 62**).

81. Wskaźniki rezultatu w ramach EFRR i EFS mierzą różne kwestie w różny sposób. Faktem jest, że sama koncepcja „rezultatu” jest interpretowana odmiennie w różnych rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy. W przypadku obydwu analizowanych funduszy Trybunał wykrył ryzyko, że miarodajna agregacja danych dotyczących osiągniętych wyników (zwłaszcza w odniesieniu do rezultatów) może nie być możliwa na poziomie UE⁴⁹. Ponadto Trybunał zalecił⁵⁰, by Komisja określiła wspólną definicję pojęć „produktu” i „rezultatu” (zob. **pkt 73**).

82. W przypadku EFRR na potrzeby wielu wskaźników rezultatu często wykorzystywane są inne źródła, takie jak dane z krajowych urzędów statystycznych. Oceny powinny obejmować pomiar osiągnięć względem celów PO. Z uwagi jednak na opóźnione rozpoczęcie realizacji w momencie przeprowadzania kontroli Trybunału dostępnych było niewiele ocen. W przypadku EFRR trudno jest zatem monitorować, w jakim zakresie projekty przyczyniają się do realizacji celów PO (zob. **pkt 63-69**). Problem ten dotyczy także EFS, gdyż w wielu umowach o dofinansowanie nie uwzględniono wymiernych wskaźników rezultatu.

83. Ramy wykonania opierają się w przeważającej mierze na wskaźnikach produktu i wskaźnikach finansowych. Oznacza to, że decyzja w sprawie zwolnienia rezerwy wykonania będzie się opierać głównie na tych dwóch rodzajach wskaźników, nie zaś na osiągniętych rezultatach i rzeczywistym postępie poczynionym w realizacji celów PO. Co więcej, informacje publikowane w sprawozdaniach Komisji w większości odnoszą się do produktów, z wyjątkiem EFS, w przypadku którego dostępne są zagregowane wartości dla pewnych wskaźników rezultatu (zob. **pkt 70-72**).

⁴⁹ Zob. sprawozdanie specjalne nr 2/2017, pkt 150.

⁵⁰ Zob. sprawozdanie specjalne Trybunału nr 2/2017, zalecenie 3.

Zalecenie 1 – Wybór projektów ukierunkowany na rezultaty

W celu zapewnienia spójnego i rzeczywiście ukierunkowanego na rezultaty podejścia do wyboru projektów państwa członkowskie powinny:

- a) opracować kryteria wyboru wymagające od beneficjentów określenia co najmniej jednego autentycznego wskaźnika rezultatu na podstawie wspólnej definicji tego, co w danym projekcie stanowi „rezultat”, w tym wartości bazowej i wartości docelowej. Ten wskaźnik rezultatu powinien przyczyniać się do osiągnięcia wskaźników rezultatu ustalonych na poziomie PO;
- b) uwzględnić ocenę tych zakładanych rezultatów i wskaźników w sprawozdaniu z oceny wniosków;
- c) w trakcie podejmowania decyzji co do procedury wyboru zapewnić, by uwzględniono w niej porównanie wniosków o dofinansowanie.

Docelowy termin realizacji: począwszy od 2019 r. w odniesieniu do nowych zaproszeń do składania wniosków.

Zalecenie 2 – Monitorowanie ukierunkowane na rezultaty

- a) W celu umożliwienia monitorowania, w jakim zakresie projekty przyczyniają się do realizacji celów PO, w umowach o dofinansowanie państwa członkowskie powinny uwzględniać wymierne wskaźniki rezultatu, zapewniające wkład w osiągnięcie wskaźników rezultatu ustalonych na poziomie PO.

Docelowy termin realizacji: począwszy od 2019 r. w odniesieniu do nowych zaproszeń do składania wniosków.

- b) W celu ukierunkowania ram monitorowania EFRR w większym stopniu na rezultaty, w szczególności zaś w celu umożliwienia agregacji informacji dotyczących osiągniętych

wyników, Komisja powinna określić wspólne wskaźniki rezultatu dla tego funduszu opierające się na wspólnej definicji „rezultatu”.

Docelowy termin realizacji: podczas prac nad kolejnymi WRF.

Zalecenie 3 – Sprawozdawczość na temat osiągniętych wyników i przygotowanie do przeglądu wyników w 2019 r.

Aby udoskonalić swoją sprawozdawczość na temat osiągniętych wyników i umożliwić przeprowadzenie miarodajnego przeglądu wyników opierającego się na wiarygodnych danych i realistycznych celach pośrednich, Komisja powinna:

- a) uzyskać ogólny obraz sytuacji, jeśli chodzi o najważniejsze uchybienia w systemach monitorowania PO oraz związane z nimi niejasności na podstawie własnych kontroli i kontroli przeprowadzanych przez instytucje audytowe (niezbędne kontrole systemowe / kontrole wiarygodności danych dotyczących osiągniętych wyników);
- b) dopilnować, by zmiany w PO, o które występują państwa członkowskie w następstwie uzasadnionej modyfikacji celów pośrednich w ramach wykonania, zostały dokonane na czas przed przeglądem wyników.

Docelowy termin realizacji: przed zakończeniem przeglądu wyników.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę II, której przewodniczyła Iliana IVANOVA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 27 czerwca 2018 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK I**Wykaz projektów wybranych do kontroli***(kwoty w mln euro)*

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
Republika Czeska – PO Zatrudnienie (POZ) 2014CZ05M90P001 (kwoty w mln CZK)											
1	„Nowe możliwości zatrudnienia” (Zaproszenie do składania wniosków: Instrumenty aktywnej polityki rynku pracy)	Tak	4 011	3 304,6	EFS	8	1.1	1.1.1	1.4.2015 - w trakcie realizacji	Uczestnicy zatrudnieni: 14 304	1
2	Ośrodek opieki nad dziećmi przedszkolnymi nr 1 (Zaproszenie do składania wniosków: Wsparcie utworzenia i świadczenia usług opieki dziennej nad dziećmi w wieku przedszkolnym dla firm i obywateli spoza miasta Pragi)	Tak	4,9	4,2	EFS	8	1.2	1.2.1	1.1.2016-31.12.2017	Liczba miejsc w przedszkolu: 24	2
3	Ośrodek opieki nad dziećmi przedszkolnymi nr 2 a) (Zaproszenie do składania wniosków: Wsparcie utworzenia i świadczenia usług opieki dziennej nad dziećmi w wieku przedszkolnym dla firm i obywateli spoza miasta Pragi)	Tak	4,1	3,4	EFS	8	1.2	1.2.1	1.1.2016-31.12.2017	Liczba miejsc w przedszkolu: 20	2

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
4	Ośrodek opieki nad dziećmi przedszkolnymi nr 2 b) (Zaproszenie do składania wniosków: Wsparcie utworzenia i świadczenia usług opieki dziennej nad dziećmi w wieku przedszkolnym dla firm i obywateli spoza miasta Pragi)	Tak	4,9	4,2	EFS	8	1.2	1.2.1	1.1.2016 - w trakcie realizacji	Liczba miejsc w przedszkolu: 20 Liczba osób korzystających z placówki opieki nad dziećmi: 30	2
5	„Wsparcie na rzecz wybranych usług socjalnych (domy dla samotnych matek, ośrodki dzienne itd.) w jednym regionie”	Tak	411,8	350	EFS	9	2.1	2.1.1	1.1.2016 - w trakcie realizacji	Rzeczywisty czas realizacji: brak danych; projekt na początkowym etapie	3
Republika Czeska – PO Przedsiębiorczość i innowacje na rzecz konkurencji (POPIK) 2014CZ16RFOP001 (kwoty w mln CZK)											
6	Wsparcie eksportu dla firm	Tak	1,2	0,6	EFRR	3	2.1	3b CS 2.2	3.7.2015-10.5.2016	Liczba uczestników wystaw i targów zagranicznych – 3 (ale z tej samej firmy): wsparcie na rzecz jednej firmy Wcześniej otrzymane dotacje: 12 projektów POPI na 265,2 mln CZK, 4 dofinansowania udziału w targach na 53 mln CZK	4
7	Uczestnictwo w targach za granicą w 2016 r.	Tak	3,3	1,6	EFRR	3	2.1	3 b CS 2.2	9.9.2015-21.12.2016	Liczba uczestników wystaw i targów zagranicznych – 3 (ale z tej samej firmy): wsparcie na rzecz jednej firmy Wcześniej otrzymane dotacje:	4

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
										8 projektów z POPI na 117,3 mln CZK 1 POKLZ 5,3 mln CZK	
Republika Czeska – PO Przedsiębiorczość i innowacje na rzecz konkurencji (POPIK) 2014CZ16RFOP001 (kwoty w mln CZK)											
8	Budowa hali produkcyjnej dla działu obróbki drewna	Tak	8,6	3,8	EFRR	3	2.1	3 c CS 2.2	1.11.2015- 25.1.2016	Rewitalizacja miejsca siedziby firmy (844 m2) Liczba firm korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 1 Wcześniej otrzymane dotacje: 7,2 mln CZK	5
9	Rekonstrukcja budynku	Tak	21,2	7,4	EFRR	3	2.1	3 c CS 2.2	7.9.2015- 6.9.2016	Rewitalizacja miejsca siedziby firmy (2 721 m2) Liczba firm korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 1 Wcześniej otrzymane dotacje: 12 projektów POPI na 123,7 mln CZK projekt POKLZ na 2,2 mln CZK	5
Francja – PO EFRR/EFS Lorraine et Vosges – 2014FR16M0OP015											
10	Przejęcie działalności drukarskiej (po przejściu na emeryturę poprzedniego właściciela)	Nie	2	0,04	EFRR	3	2	2.3A	18.9.2014- 12.10.2015	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 1 Liczba miejsc pracy: + 2	6

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
11	Nabycie wyposażenia do produkcji (np. prasy 140-tonowej z wtryskiem dwukomponentowym)	Nie	0,6	0,05	EFRR	3	2	2.3A	1.1.2014-31.12.2016	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 1 Liczba miejsc pracy: + 2	6
12	Inwestycje na rozwój ośrodka narciarskiego	Nie	6,7	1,1	EFRR	3	9	9.3A	1.1.2015-31.12.2016	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 1 Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje: 1	7
13	Nabycie wyposażenia do produkcji (narzędzia hydrauliczne)	Nie	1,6	0,02	EFRR	3	2	2.3A	2.7.2014-31.2.2016	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 1 Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje: 1 Liczba miejsc pracy: + 6	6
Francja – krajowy PO EFS (PON FSE) – 2014FR05SFOP001											
14	Wsparcie na rzecz osób o minimalnych dochodach w departamencie	Tak	10,7	5,3	EFRR	3	9	1.1	1.1.2014-31.12.2016	Liczba zakładanych uczestników: 6 360/rok lub 19 080 łącznie	8
15	Towarzystwo lub pomoc osobom w procesie wejścia na rynek, w tym nauka języka francuskiego	Tak	2	1	EFRR	3	9	1.1	1.1.2014-31.12.2016	Liczba uczestników działania (2014-2016): 657 Pozytywny wynik w ciągu 3 miesięcy po udziale w projekcie: 40%	9
Francja – krajowy PO EFS (PON FSE) – 2014FR05SFOP001											
16	Szkolenie specjalistyczne dla pracowników sektora budowlanego (Paryż i region sąsiadujący)	Tak	9,5	4,8	EFRR	2	8	5.3	1.1.2014-31.12.2015	Liczba uczestników działania (2014-2016): 2 464	10

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
17	Profesjonalizacja sieci w odniesieniu do tworzenia działalności	Tak	5,2	2,6	EFS	1	8	3.2	1.1.2014-31.12.2016	Brak uczestników	11
18	Szkolenia dla bezrobotnych	Tak	80	30,7	EFS	2	8	5.4	1.1.2014-31.12.2016	Liczba uczestników szkoleń: 21 860 (docelowo: 22 734)	12
Włochy – PO EFS Piemontu – 2014IT05SFOP013											
19	Kursy szkoleniowe ułatwiające wejście na rynek pracy (techniczny handel elektroniczny)	Tak	0,69	0,69	EFS	8	1	8.x	1.10.2015-15.6.2016	Kurs dotyczący technicznego handlu elektronicznego (600 godz.)	13
20	Kursy szkoleniowe ułatwiające wejście na rynek pracy (fryzjerstwo)	Tak	0,69	0,69	EFS	8	1	8.x	1.10.2015-15.6.2016	Kurs fryzjerski (600 godz.)	13
21	Szkolenie zawodowe jako uzupełnienie kształcenia obowiązkowego (stolarstwo)	Tak	0,99	0,99	EFS	8	2	8.x	1.10.2015-15.6.2016	Kurs stolarski (1 050 godz.)	14
22	Szkolenie zawodowe jako uzupełnienie kształcenia obowiązkowego (przetwórstwo rolno-spożywcze)	Tak	0,99	0,99	EFS	8	2	8.x	1.10.2015-15.6.2016	Kurs przetwórstwa rolno-spożywczego (1 050 godz.)	14
Włochy – PO EFRR/EFS Apulii – 2014IT16M2OP002											
23	Nabycie 10 nowych autobusów do przewozów pasażerskich	Tak	4,12	1,41	EFRR	3	3	3a	5.5.2015-31.12.2015	brak	15
24	Nabycie wyposażenia do produkcji makaronu bezglutenowego	Tak	2,7	0,8	EFRR	3	3	3a	16.6.2015-31.12.2015	– Obrót (2017 o/s) – Wzrost o 4 jednostki robocze	15

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
Włochy – PO EFRR/EFS Apulii – 2014IT16M2OP002											
25	Przebudowa i adaptacja (budynku) szkoły na żłobek	Tak	0,5	0,44	EFRR	9	9	9a	1.1.2016-31.12.2016	57 utworzonych nowych miejsc w żłobku	16
26	Przebudowa i adaptacja (budynku) szkoły na żłobek	Tak	0,35	0,31	EFRR	9	9	9a	1.1.2016-31.12.2016	42 nowe miejsca utworzone w żłobku	16
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie – fiński program funduszy strukturalnych – 2014FI16M2OP001											
27	Inwestycja w linię lakierowania proszkowego, linię ściennych elementów akustycznych i giętarkę do stali Reorganizacja produkcji zgodnie ze strategią LEAN	Tak	0,85	0,32	EFRR	3	1	3d 2.1	16.2.2015-30.6.2016	Obrót: + 0,3 mln EUR, + 10% bieżącego obrotu Eksport bezpośredni: + 0,07 mln EUR, + 100% w stosunku do bieżącego poziomu Liczba miejsc pracy: + 2 (z czego 0 dla kobiet) Inne: Znaczne oszczędności energii w przeliczeniu na wyprodukowaną jednostkę (co najmniej 10% zużycia energii)	17
28	Inwestycje na rzecz rozwoju linii produkcyjnej betonu, reorganizacja logistyki wewnątrz firmy, jak również opracowanie nowej gamy produktów	Tak	2,45	0,619	EFRR	3	1	3d 2.1	2.3.2015-30.9.2016	<u>Bezpośrednio po zakończeniu:</u> Obrót: + 0,41 mln EUR Liczba miejsc pracy: + 1 <u>2 lata po zakończeniu (jeszcze nieznanie):</u> Obrót: + 2,5 mln EUR, + 20% bieżącego obrotu Liczba miejsc pracy: + 7 Projekt wniesie wkład w gospodarkę niskoemisyjną	17

Lp.	Opis projektu	Upřednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
29	Opracowanie i potwierdzenie modelu świadczenia usług wykorzystywanego w jednym z miejskich biur pośrednictwa pracy dla ludzi młodych, którzy mieli doświadczenia z nadużywaniem substancji odurzających, by zachęcić ich do ustabilizowania życia i wesprzeć w poszukiwaniu pracy	Tak	0,24	0,17	EFS	9	5	8i	2.1.2015-31.12.2016	Beneficjenci: 39 osób (docelowo: 80 osób)	18
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie – fiński program funduszy strukturalnych – 2014FI16M2OP001											
30	Oferowanie szkoleń dla osób zatrudnionych na tymczasowo, by zwiększyć ich szanse na znalezienie pracy i zapewnić większe możliwości jej wyboru (gospodarka społeczna)	Tak	0,31	0,22	EFS	8	3	9i	1.1.2015-31.12.2016	Beneficjenci: 82 osoby (docelowo 100 osób)	18
31	Opracowanie oprogramowania interfejsu użytkownika dla aparatu ultrasonograficznego	Tak	0,34	0,17	EFRR	3	1	3a 1.1	30.1.2015-30.4.2016	<u>Na zakończenie projektu / szacowana wartość po 2 latach:</u> Obrót: + 0,25 mln EUR; + 100% / + 10 mln EUR; + 100% Eksport bezpośredni: + 0,25 mln EUR + 100% / + 9,8 mln EUR + 100% Liczba miejsc pracy: + 3 / 15 (z czego dla kobiet 0 / 5) (docelowo 35); Miejsca pracy w dziedzinie badań i rozwoju:	17

Lp.	Opis projektu	Upřednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
										+ 3 / 10 (z czego dla kobiet 0 / 3) Inne prawa niematerialne 0 / 3 (docelowo 4)	
32	Opracowanie nowej linii powlekania drewnianych produktów okładzinowych	Tak	1,4	0,56	EFRR	3	1	3d 2.1	27.1.2015-27.1.2017	Na zakończenie projektu / szacowana wartość po 2 latach od zakończenia: Obrót: + 1 mln EUR +12% / + 2 mln EUR + 24% (docelowo 3 mln EUR) Eksport bezpośredni: Bd. / + 0,3 mln EUR + 33% (docelowo 1 mln EUR) Liczba miejsc pracy: + 3 / + 6, z czego dla kobiet: + 1 / + 2 (docelowo 2)	17
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie – fiński program funduszy strukturalnych – 2014FI16M2OP001											
33	Rozbudowa fabryki na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej i logistycznej	Tak	1,17	0,35	EFRR	3	1	3d 2.1	1.6.2014-31.12.2014	Na zakończenie projektu / szacowana wartość po 2 latach od zakończenia: Obrót: + 10 mln EUR + 150% (docelowo 11 mln EUR) / + 35 mln EUR + 350% Eksport bezpośredni: + 9 mln EUR + 643% (docelowo 0,9 mln EUR)/ + 26 mln EUR + 999 %	17

Lp.	Opis projektu	Uprzednio otrzymane dofinansowanie	Łączna kwota inwestycji	Kwota dofinansowania ze środków UE	Fundusz	CT a)	OP b)	PI/CS c)	Data rozpoczęcia i zakończenia	Osiągnięte produkty i rezultaty	Nr procedury wyboru (zob. załącznik III)
										<p>Liczba miejsc pracy: + 10 / + 50 z czego dla kobiet + 3 / + 5 (docelowo 50)</p> <p>Liczba miejsc pracy w dziedzinie badań i rozwoju: + 2 / + 2, z czego dla kobiet 0 / + 1 (docelowo 4)</p> <p>Inne prawa niematerialne 1 / 3</p> <p>Projekt wnosi wkład w gospodarkę niskoemisyjną</p>	
34	Rozbudowa parku maszynowego o nowe technologie do produkcji rur i konstrukcji stalowych oraz reorganizacja przestrzenna zakładu produkcyjnego	Tak	1,43	0,5	EFRR	3	1	3d 2.1	13.2.2015-31.12.2016	<p>Na zakończenie projektu / szacowana wartość po 2 latach od zakończenia:</p> <p>Obrót: 0 / + 1,4 mln EUR + 34%</p> <p>Eksport bezpośredni: 0 / + 0,46 mln EUR + 136% (docelowo 0,75 mln EUR)</p> <p>Liczba miejsc pracy: + 5 / 8, z czego dla kobiet 0 / 0</p> <p>Inne: oszczędność energii nd. / +1 MWh/a</p>	17

Legenda: a) CT: Cel tematyczny. b) OP: Oś priorytetowa. c) PI: priorytet inwestycyjny; CS: cel szczegółowy.

ZAŁĄCZNIK II**Cele tematyczne**

Lp.	Opis
1	Zintensyfikowanie badań, rozwoju technologicznego i innowacji
2	Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych
3	Wzmocnienie konkurencyjności MŚP
4	Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
5	Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem
6	Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
7	Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej
8	Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników
9	Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
10	Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie
11	Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej

Źródło: Art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz część I załącznika XI do tego rozporządzenia.

Wykaz procedur wyboru przeanalizowanych w ramach kontroli

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
Republika Czeska – POZ									
1	Instrumenty aktywnej polityki rynku pracy (Nr 03_15_001)	Wybór działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia wśród osób objętych wsparciem, zwłaszcza osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach i osób w niekorzystnej sytuacji społecznej Beneficjent (czeski urząd pracy) określony w umowie partnerstwa	EFS	8	1.1.1	Udzielenie zamówienia z wolnej ręki 29.7.2015-30.4.2016		Nd.	1
2	Usługi opieki nad dziećmi poza miastem Praga (Nr 03_15_035)	Zmniejszanie różnic w sytuacji kobiet i mężczyzn Zaproszenie do składania wniosków: Wsparcie na rzecz utworzenia i świadczenia usług opieki dziennej nad dziećmi w wieku przedszkolnym dla firm i obywateli spoza miasta Pragi („Usługi opieki nad dziećmi”)	EFS	8	1.2.1	Tymczasowe zaproszenie do składania projektów 11.11.2015-8.1.2016		TAK	2, 3, 4
3	„Usługi socjalne” (Nr 03_15_005)	2.1.1 – Zwiększenie zdolności do zatrudnienia na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub społecznie wykluczonych na rynku pracy oraz 2.1.2 – Rozwój sektora gospodarki społecznej	EFS	9	2.1.1 2.1.2	Uruchomienie procedury udzielenia zamówienia z wolnej ręki: 26.6.2015		Nd.	5

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
		Wspieranie wybranych usług socjalnych powiązanych z regionalnymi średniookresowymi planami rozwoju tych usług („Usługi socjalne”) Beneficjentów (wszystkie regiony w Republice Czeskiej), jak też pulę środków na region określono w umowie partnerstwa				Zatwierdzanie wniosków: 20.7.2015- 13.12.2019			
Republika Czeska – POPIK									
4	Marketing I	Cel CS 2.2: Zwiększenie umiędzynarodowienia MŚP – Usługi dla MŚP skoncentrowane na konkurencji międzynarodowej umożliwiające wejście na rynki zagraniczne – Zaawansowane usługi doradcze ekspertów ds. rynków międzynarodowych oraz usługi doradcze w zakresie zarządzania strategicznego i zarządzania innowacjami, w tym mentoring i coaching – Usługi wsparcia na rzecz tworzenia sieci kontaktów przez MŚP w ramach międzynarodowej współpracy badawczej („Horyzont 2020”, COSME)	EFRR	3	UP2, CS 2.2	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 2.6.2015- 30.11.2015		TAK, pod warunkiem uzyskania przez wnioski co najmniej 60 na 100 pkt	6, 7

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
5	Nieruchomości I	Cel CS 2.3: Zwiększenie wykorzystania infrastruktury przedsiębiorstw – Modernizacja obiektów produkcyjnych i przebudowa istniejącej, przestarzałej infrastruktury – Rekonstrukcja terenów przemysłowych (z wyłączeniem kosztów wyeliminowania obciążeń środowiskowych) oraz ich przekształcenie w nowoczesne lokale użytkowe oraz nowo zrekonstruowane tereny	EFRR	3	UP2, SO 2.3	Dwuetapowe tymczasowe zaproszenie do składania wniosków: 1.6. do 31.8.2015 Tylko wnioski kwalifikowalne: 1.12.2015 do 31.1.2016		TAK, pod warunkiem uzyskania przez wnioski co najmniej 60 na 100 pkt	8, 9
Francja – PO Lorraine et Vosges									
6	Przedsiębiorczość i przedsiębiorstwa	Cel: Wybór projektów mających na celu wspieranie inwestycji w MŚP, na wszystkich etapach rozwoju, z myślą o stworzeniu trwałych miejsc pracy i wygenerowaniu wartości dodanej	EFRR	3	UP 2 – CS 2.3.A	Stałe zaproszenie do składania wniosków Odnawialne co 1 rok		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	10, 11, 13
7	Rozwój gospodarczy i turystyczny masywu górskiego	Cel: zwiększenie liczby turystów w regionie Wogezów	EFRR	3	UP 9 – CS 9.3.A	Stałe zaproszenie do składania wniosków Odnawialne co 1 rok		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	12

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
Francja – PON FSE									
8	Zaproszenie do składania wniosków	Zaproszenie do składania wniosków ogłoszone przez instytucję pośredniczącą	EFS	9	UP3 – 3.9.1.1	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 16.12.2014-31.3.2015		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	14
9	Zaproszenie do składania projektów – AAP interne 2014-2017	Zaproszenie do składania wniosków ogłoszone przez instytucję pośredniczącą	EFS	9	UP3 – 3.9.1.1	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 9.6.2015-30.7.2015		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	15
10	Zaproszenie do składania wniosków – 2014IDF-AXE2-01	Zaproszenie do składania wniosków ogłoszone przez delegowaną instytucję zarządzającą	EFS	8	UP2 – 2.8.5.3	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 11.8.2014-17.11.2014		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	16
11	Zaproszenie do składania wniosków	Zaproszenie do składania wniosków ogłoszone przez instytucję pośredniczącą	EFS	8	UP1 – 1.8.3.2	Odnawialne stałe zaproszenie do składania wniosków 1.1.2014-31.12.2016		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	17

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
12	Zaproszenie do składania wniosków – CSP 2014/15	Zaproszenie do składania wniosków ogłoszone przez instytucję zarządzającą	EFS	8	UP2 – 2.8.5.4	Odnawialne udzielenie zamówienia z wolnej ręki 1.1.2014-31.12.2017		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów	18
Włochy – PO Piemontu									
13	„Mercato del Lavoro” w regionie Piemontu (z wyjątkiem prowincji Turynu)	Wybór szkoleń umożliwiających skrócenie czasu wejścia na rynek pracy, głównie dla bezrobotnych ludzi młodych oraz dorosłych (w wieku 19-25 lat, czasami starszych) o niższym poziomie wykształcenia i narażonych na szereg czynników, które stwarzają większe zagrożenie długoterminowym bezrobociem (Formazione professionale finalizzata alla lotta contro la disoccupazione) Zaproszenie do składania wniosków administrowane przez instytucję zarządzającą	EFS	8	UP1 CS: 1.8.i.1.3	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 10.7.2015-29.7.2015	TAK, punktacja i porównanie wniosków		19, 20
14	„Obbligo d’Istruzione” CMT 2015/2016 w prowincji Turynu	Wybór kursów umożliwiających ludziom młodym, którzy mają trudności z integracją i zostali wykluczeni z powszechnego szkolnego systemu kształcenia czy nawet przedwcześnie zakończyli szkołę / obowiązkową naukę / szkolenia, wykorzystanie ich prawa/wypełnienie obowiązku 10-letniego kształcenia i szkolenia	EFS	8	UP1 CS: 1.8ii.2.4	ND. To zaproszenie do składania wniosków nie stanowiło nowej procedury wyboru projektów jako takiej, lecz polegało na przedłużeniu umów z beneficjentami wyłonionymi uprzednio w drodze podobnego zaproszenia w latach 2011/2012. Dla uproszczenia i oszczędności czasu IZ postanowiła powtórzyć te same działania szkoleniowe w latach 2015-2018.			21, 22

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
Włochy – PO Apulii									
15	D.D. Nr 2487 z dnia 22.12.2014 r.	Cel: Ułatwianie budowy nowych jednostek produkcyjnych, rozbudowa istniejących jednostek produkcyjnych, dywersyfikacja produkcji poprzez poszerzenie asortymentu o nowe, dodatkowe produkty, zasadnicze zmiany w ogólnym procesie produkcyjnym istniejącej jednostki	EFRR	3	UP3 – 3.6	Stałe zaproszenie do składania wniosków		TAK, pod warunkiem spełnienia kryteriów.	23, 24
16	DD 367 z dnia 6.8.2015 r.	Wybór projektów mających na celu usprawnienie i zmodernizowanie sieci opieki społecznej, placówek edukacyjnych i opieki zdrowotnej w regionie Apulii. Celem jest wypełnienie luk w świadczeniu usług opieki socjalnej na rzecz obywateli, rodzin i społeczności w regionie przez współfinansowanie planów inwestycji społecznych lub działań strukturalnych w dziedzinach społecznych i edukacyjnych oraz opieki zdrowotnej. Kwalifikowalnymi beneficjentami są np. instytucje publiczne, głównie gminy, oraz prywatne podmioty oferujące usługi opieki socjalnej, które wcześniej były instytucjami opieki społecznej lub organizacjami charytatywnymi bądź innymi instytucjami użyteczności publicznej (np. lokalna służba zdrowia, izba handlowa)	EFRR	9	9.10 i 9.11	Stałe zaproszenie do składania wniosków		TAK, pod warunkiem uzyskania przez wnioski co najmniej 70 na 100 pkt	25, 26

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
Finlandia – PO Fundusze strukturalne									
17	Rozwój przedsiębiorstw i systemy wsparcia	Uzupełniający system wsparcia w ramach EFRR realizowany w czterech Ośrodkach Rozwoju Gospodarczego, Transportu i Środowiska	EFRR	3	3/wszystkie, skoncentrowane się na regionalnych działaniach docelowych wybranych według własnego uznania	Stałe, ważne przez cały okres obowiązywania WRF 2014-2020. Roczne krajowe środki budżetowe		Tak, pod warunkiem uzyskania przez wnioski minimalnej liczby punktów	27, 28, 31, 32, 33, 34
18	Ośrodek Rozwoju Gospodarczego, Transportu i Środowiska, południowa Finlandia, Mikkeli	EFRR: koncentracja na inteligentnej specjalizacji EFS: skoncentrowanie się na wsparciu działań na rzecz młodzieży oraz integracji podmiotów i rozszerzaniu współpracy	EFS+E FRR	3 8 9	EFRR – UP2 EFS – UP3 EFS – UP4 EFS – UP5	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 8.12.2014-16.2.2015		Tak, pod warunkiem uzyskania przez wnioski minimalnej liczby punktów	29, 30
19	Ośrodek Rozwoju Gospodarczego, Transportu i Środowiska, Ostrobothnia Północna, Oulu		EFS+E FRR	wszystkie	Wszystkie UP/PI/CS	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków 5.5.2014-29.8.2014		Tak, pod warunkiem uzyskania przez wnioski minimalnej liczby punktów	Nd. Wybrane projekty nie osiągnęły odpowiedniego stopnia zaawansowania, więc nie

Lp.	Nazwa /nr identyfikacyjny	Uwagi	Fundusz	CT a)	UP/PI/CS b)	Rodzaj procedury wyboru c)	Konkurencyjne	Według kolejności zgłoszeń	Skontrolowane projekty (zob. załącznik II)
									zostały poddane kontroli
Finlandia – PO Fundusze strukturalne									
20	Ośrodek Rozwoju Gospodarczego, Transportu i Środowiska, Ostrobotnia Północna, Oulu	W ramach EFS: szczególne zwrócenie uwagi na integrację imigrantów w społeczeństwie W ramach EFRR: koncentracja na zasobach środowiskowych i naturalnych, w szczególności na gospodarce recyklingu bioodpadów, jak również na efektywności energetycznej i materiałowej oraz na działalności i projektach powiązanych z badaniami i rozwojem	EFS+E FRR	3 8 9	EFRR – UP1 EFRR – UP2 EFS – UP3 EFS – UP4 EFS – UP5	Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków EFS: 12.12.2015-5.2.2016 EFRR: 12.12.2015-12.2.2016		Tak, pod warunkiem uzyskania przez wnioski minimalnej liczby punktów	

Legenda:

a) CT: Cel tematyczny.

b) UP: umowa partnerstwa, PI: priorytet inwestycyjny, CS: cel szczegółowy

c) Rodzaj procedur wyboru:

Tymczasowe zaproszenie do składania wniosków: zaproszenie do składania wniosków o okresie ważności poniżej 12 miesięcy, zwykle od kilku tygodni do kilku miesięcy.**Stałe zaproszenie do składania wniosków:** zaproszenie do składania wniosków o okresie ważności ponad 12 miesięcy, niekiedy obejmującym cały okres programowania.**Udzielenie zamówienia z wolnej ręki:** zarezerwowanie finansowania dla organizacji, zwykle organu publicznego, który następnie rozdziela środki między zewnętrznych beneficjentów.*Źródło:* Dokumentacja procedur wyboru.

ZAŁĄCZNIK IV**Wykaz programów operacyjnych przeanalizowanych w ramach kontroli**

EFRR	EFS	Fundusze unijne ogółem	Inne fundusze	Fundusze unijne i inne ogółem	CT objęte kontrolą	Data zatwierdzenia umowy partnerstwa	Data zatwierdzenia PO przez KE	Najnowsza wersja i data zatwierdzenia	Wyznaczenie krajowych instytucji przez KE/PC	Instytucja zarządzająca W stosownych przypadkach: Instytucja pośrednicząca (IP) lub delegowana instytucja zarządzająca (DIZ)
Kwoty podane w mln EUR, z wyjątkiem Republiki Czeskiej										
Republika Czeska – PO Zatrudnienie (POZ) – 2014CZ05M9OP001 (kwoty w mln CZK)										
Nd.	2 119	2 119	450	2 569	8,9,11	13.4.2014	6.5.2015	21.7.2017	KE: 16.9.2016 PC: 13.9.2016	IZ: Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych BRAK IP
Republika Czeska – PO Przedsiębiorczość i innowacje na rzecz konkurencji (POPIK) – 2014CZ16RFOP001 (kwoty w mln CZK)										
4 331	Nd.	4 331	3 611	7 942	1,2,3,4,7	13.4.2014	29.4.2015	1.9.2017	KE: 13.3.2017 PC: 13.3.2017	IZ: Ministerstwo Przemysłu i Handlu IP: Agencja Przedsiębiorczości i Innowacji
Francja – PO EFRR/EFS Lorraine et Vosges – 2014FR16M0OP015										
337	72	409	279	688	1,2,3,4,5,6,9,10	8.8.2014	11.12.2014	Nd.	KE: 13.1.2017 PC: 21.12.2016	IZ (od dnia 1 stycznia 2016 r.): L'authorité régionale pour la nouvelle région Grand Est

EFRR	EFS	Fundusze unijne ogółem	Inne fundusze	Fundusze unijne i inne ogółem	CT objęte kontrolą	Data zatwierdzenia umowy partnerstwa	Data zatwierdzenia PO przez KE	Najnowsza wersja i data zatwierdzenia	Wyznaczenie krajowych instytucji przez KE/PC	Instytucja zarządzająca W stosownych przypadkach: Instytucja pośrednicząca (IP) lub delegowana instytucja zarządzająca (DIZ)
Kwoty podane w mln EUR, z wyjątkiem Republiki Czeskiej										
Francja – Krajowy PO EFS na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego (PON FSE) – 2014FR05SFOP001										
Nd.	2 894	2 894	2 577	5 471	8,9,10,11	8.8.2014	10.10.2014	Nd.	KE: 12.1.2017 PC: 21.10.2016	IZ: Ministère du travail, de l'emploi, de la formation professionnelle et du dialogue social 13 DIZ Kilka IP, w tym Conseil départemental de la Seine-Saint-Denis, Conseil départemental du Val-de-Marne, Association France active, Fond paritaire de la sécurisation des parcours professionnels
Włochy – PO EFS Piemontu – 2014IT05SFOP013										
Nd.	436	436	436	872	8,9,10,11	29.10.2014	11.7.2017	12.12.2014	KE: 8.9.2017 PC: 24.10.2016	IZ: Region Piemontu (jednostka „Spójność społeczna”) IP: Citta Metropolitana Torino
Włochy – PO Apulii – 2014IT16M2OP002										
1 394	386	1 780	1 780	3 560	1,2,3,4,5,6, 7,8,9,10, 11,12	29.10.2014	17.7.2014	13.8.2015	KE: 21.2.2018 PC: 18.7.2017	IZ: Region Apulii (jednostka „Servizio Attuazione del programma”) IP: Puglia Sviluppo

EFRR	EFS	Fundusze unijne ogółem	Inne fundusze	Fundusze unijne i inne ogółem	CT objęte kontrolą	Data zatwierdzenia umowy partnerstwa	Data zatwierdzenia PO przez KE	Najnowsza wersja i data zatwierdzenia	Wyznaczenie krajowych instytucji przez KE/PC	Instytucja zarządzająca W stosownych przypadkach: Instytucja pośrednicząca (IP) lub delegowana instytucja zarządzająca (DIZ)
Kwoty podane w mln EUR, z wyjątkiem Republiki Czeskiej										
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie – 2014FI16M2OP001										
766	513	1 279	1 279	2 558	1,3,4,8,9,10	7.10.2014	11.12.2014	24.5.2016	KE: 20.12.2016 PC: 24.11.2016	IZ: Departament Przedsiębiorczości i Rozwoju Regionalnego w Ministerstwie Gospodarki i Zatrudnienia IP: Ośrodki ELY w Mikkeli i Oulu

ZAŁĄCZNIK V

**Osie priorytetowe, priorytety inwestycyjne i cele szczegółowe, którym odpowiadają
wybrane projekty wymienione w załączniku I**

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy
Republika Czeska – POZ			
OP1	8	8i – Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, w tym także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	1.1 – Zwiększenie zatrudnienia wśród osób objętych wsparciem, zwłaszcza osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach oraz w niekorzystnej sytuacji społecznej
		8iv – Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	1.2 – Zmniejszanie różnic w sytuacji kobiet i mężczyzn na rynku pracy
OP2	9	9i – Aktywne włączenie, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie	2.1 – Zwiększenie ochrony osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub społecznie wykluczonych w społeczeństwie i na rynku pracy
Republika Czeska – POPIK			
OP2	3	3 b) – Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia	2.2 – Zwiększanie umiędzynarodowienia małych i średnich przedsiębiorstw
		3 c) – Wspieranie stwarzania i rozszerzanie zaawansowanych możliwości rozwoju produktów i usług	2.3 – Zwiększanie wykorzystania infrastruktury firm

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy
Francja – PO Lorraine et Vosges			
OP2	3	A – Promowanie ducha przedsiębiorczości	Wspieranie inwestycji w MŚP na wszystkich etapach ich rozwoju
OP9	3	A – Promowanie ducha przedsiębiorczości	Zwiększanie ruchu turystycznego w Wogezach
Francja – PON FSE			
OP1	8	8iii – Wspieranie samozatrudnienia, przedsiębiorczości i tworzenia firm, w tym innowacyjnych mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw	2 -0 1. Rozszerzanie oferty usług i jej udostępnianie w ramach sieci lub między różnymi podmiotami wspierającymi tworzenie lub przejmowanie działalności oraz wspieranie działalności
			1 – Profesjonalizacja pracowników i wolontariuszy z sieci wsparcia do poziomu zakładania firm oraz wspieranie organizacji w celu rozwoju działalności
OP2	8	8v – Przystosowywanie pracowników, firm i przedsiębiorców do zmian	3 – Działania pozwalające na spełnienie warunków i wymogów wstępnych dotyczących zapewnienia skutecznego dostępu do szkoleń
OP3	9	9i – Aktywne włączenie, w tym promowanie równych praw i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie	1 – a) Realizacja zindywidualizowanych ścieżek, zwiększenie zdolności do zatrudnienia, w odniesieniu do różnych przeszkód do przewyciężenia, w ramach globalnego podejścia
Włochy – PO Piemontu			
OP1	8	8i – Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	ER 8.5 – Promowanie wchodzenia na rynek pracy i zatrudniania osób długotrwale bezrobotnych oraz osób mających największe trudności w znalezieniu pracy, a także wspieranie osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem
		8.ii – Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych,	ER 8.1 – Zwiększanie zatrudnienia ludzi młodych

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy
		w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży	
Włochy – PO Apulii			
OP3	3	3.a – Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności ułatwanie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów i wspieranie tworzenia nowych firm	ER 3.5 – Promowanie tworzenia i rozwijania mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP
OP9	9	9.a – Inwestycje w infrastrukturę opieki zdrowotnej i infrastrukturę socjalną, która przyczyni się do rozwoju, ograniczenia nierówności w zakresie zdrowia oraz do lepszej dostępności usług	ER 9.3 – Podnoszenie/zwiększanie/poprawa jakości usług społeczno-oświatowych i infrastruktury dla dzieci oraz usług opieki społecznej i infrastruktury dla osób o ograniczonej samodzielności, a także modernizacja sieci infrastrukturalnej oraz lokalnych usług opieki zdrowotnej i opieki społecznej
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie			
OP1	3	3a – Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwanie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości	1.1 – Tworzenie nowych rodzajów działalności gospodarczej
OP1	3	3d – Wspieranie MŚP, tak by mogły być czynnikiem wzrostu na lokalnych, krajowych	2.1 – Promowanie wzrostu i zagranicznej ekspansji MŚP

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy
		i międzynarodowych rynkach oraz w procesach innowacyjnych	
OP3	8	8i – Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, w tym także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	6.1 – Promowanie zatrudnienia ludzi młodych oraz osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy
OP5	9	9i – Aktywne włączenie, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie	10.1 – Zwiększanie możliwości zawodowych i życiowych osób niezatrudnionych

ZAŁĄCZNIK VI**Wskaźniki produktu i rezultatu PO dla osi priorytetowych opisanych w załączniku V i finansowanych z EFRR**

OP/PI/CS	Wskaźniki produktu	Regiony				Wskaźniki rezultatu i źródło	W procesie transformacji		Rozwinięte		Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
		Słabiej rozwinięte	W procesie transformacji	Rozwinięte	Ogółem		Wartość bazowa	Wartość docelowa w 2023 r.	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
CZECHY – PO Przedsiębiorczość i innowacje na rzecz konkurencji (POPIK) 2014CZ16RFOP001												
OP 2 3b.2.2	WP1: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie WP2: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje WP4: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie pozafinansowe WP6: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje, w mln CZK)	4 600 2 100 3 000 84			4 600 2 100 3 000 84	SR: wartość procentowa eksportu w stosunku do łącznego obrotu firm (źródło: MPO)	2011: 21,3%	22,3%-23,8%			4	6, 7
OP 2 3c.2.2	WP1: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie WP2: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje WP6: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje, w mln CZK) WP22: Łączna powierzchnia zrewitalizowanego terytorium w ha	695 695 335 150			695 695 335 150	RS: łączna powierzchnia zrewitalizowanego terytorium w ha (źródło: krajowa baza danych dotycząca zrewitalizowanych terenów przemysłowych)	2011: 25 875	25 900-26 050			5	8, 9
Francja – PO GRAND EST FR16M0OP015												
OP 2 3.A	WP1: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie WP2: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje		1 100 805		1 100 805	SR4: rozwój inwestycji w regionalne przemysłowe MŚP (źródło: krajowy urząd statystyczny)	2012: -8,0%	3,0%			6	10, 11 i 13

OP/PI/CS	Wskaźniki produktu	Regiony				Wskaźniki rezultatu i źródło	W procesie transformacji		Rozwinięte		Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
		Słabiej rozwinięte	W procesie transformacji	Rozwinięte	Ogółem		Wartość bazowa	Wartość docelowa w 2023 r.	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
	WP3: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie inne niż dotacje WP4: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie pozafinansowe WP8: Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach		530		530							
			520		520							
			960		960							
OP 9 3.A	WP1: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie WP2: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje WP4: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie pozafinansowe WP9: Zwiększenie liczby oczekiwanych odwiedzin		46	33	79	SR22: Liczba oczekiwanych odwiedzin i dni pobytu narciarzy w mln (źródła: Observatoires régionaux du Tourisme and Domaine skiable de France)	2011: 1 692	1 861	2011: 1 468	1 614	7	12

OP/PI/CS	Wskaźniki produktu	Regiony				Wskaźniki rezultatu i źródło	W procesie transformacji		Rozwinięte		Zaproszenie do składania wniosków	Projekt	
		Słabiej rozwinięte	W procesie transformacji	Rozwinięte	Ogółem		Wartość bazowa	Wartość docelowa w 2023 r.	Wartość bazowa	Wartość docelowa			
WŁOCHY – PO APULII 2014IT16M2OP002													
OP 3 3.a	WP1: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie				2 000	SR3002: wskaźnik obrotu netto firmy (źródło: ISTAT)	2012: - 0,6%	0,4%			15 i 16	23, 24, 25 i 26	
	WP5: Liczba przedsiębiorstw typu start-up korzystających ze wsparcia				500								
	WP8: Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach				50								1
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie (2014FI16M2OP001)													
OP 1 3a	WP1: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie				2 465	Współczynnik dynamiki działalności gospodarczej (źródło: urząd statystyczny Finlandii)			2010: 1	1.1	17	31	
	WP2: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje				2 455		2 455						
	WP3: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje				10		10			2010: 16 761			18 437
	WP5: Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw				1 200		1 200						
	WP6: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje, w mln EUR)				51 697		51 697						
	WP7: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje, w mln EUR)				10		10						
	WP8: Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach				7 800		7 800						
	6: Liczba firm, które rozpoczęły nową działalność gospodarczą po otrzymaniu dofinansowania				850		850						
7: Liczba firm o znaczącym wzroście obrotu lub liczby pracowników				1 010	1 010								

OP/PI/CS	Wskaźniki produktu	Regiony				Wskaźniki rezultatu i źródło	W procesie transformacji		Rozwinięte		Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
		Stabiej rozwinięte	W procesie transformacji	Rozwinięte	Ogółem		Wartość bazowa	Wartość docelowa w 2023 r.	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
	8: Liczba firm promujących rozwiązania niskoemisyjne 10: Liczba MŚP o zwiększonej dostępności jako efekt realizacji projektu (z regionów najbardziej oddalonych lub północnych obszarów słabo zaludnionych) 9: Inne inwestycje promujące przedsiębiorczość jako efekt realizacji projektu (z regionów najbardziej oddalonych lub północnych obszarów słabo zaludnionych – w mln euro)			615 220 13,7	615 220 13,7							
OP 1 3d	WP2: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje WP3: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje			3 175 20	3 175 20	Współczynnik dynamiki działalności gospodarczej (źródło: urząd statystyczny Finlandii)			1	1,10	17	27, 28, 32, 33, 34
OP 1 3d	WP6: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) w mln EUR WP7: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) w mln EUR WP8: Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach Wskaźniki szczegółowe: Liczba firm w projektach, w których głównym celem jest promowanie wzrostu i międzynarodowej działalności gospodarczej			337,15 10 4 900 5 170	337,15 10 4 900 5 170	Firmy rozwijające się (zatrudniające min. 3 osoby, przy średnim wzroście liczebności personelu przekraczającym 10%) (źródło: urząd statystyczny Finlandii)			4 326	4 759		

OP/PI/CS	Wskaźniki produktu	Regiony				Wskaźniki rezultatu i źródło	W procesie transformacji		Rozwinięte		Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
		Słabiej rozwinięte	W procesie transformacji	Rozwinięte	Ogółem		Wartość bazowa	Wartość docelowa w 2023 r.	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
	Liczba firm, które rozpoczynają eksport lub rozszerzają eksport na nowy obszar rynku			1 330	1 330							
	Oszczędność energii elektrycznej (MWh)			460 435	460 435							
	Liczba firm o znacznym wzroście obrotu lub liczby pracowników			1 340	1 340							
	Liczba firm promujących rozwiązania niskoemisyjne			650	650							

Legenda: WP: wspólny wskaźnik produktu; WR: wspólny wskaźnik rezultatu; SR: szczegółowy wskaźnik rezultatu (w ramach EFRR wszystkie wskaźniki rezultatu odnoszą się do danego państwa członkowskiego / PO)

ZAŁĄCZNIK VII**Wskaźniki produktu i rezultatu dla osi priorytetowych opisanych w załączniku V i finansowanych z EFS**

OP/PI	Wskaźniki produktu	M	K	Ogółem	Wskaźniki rezultatu i źródło	Wartość bazowa			Wartość docelowa (w 2023 r.)			Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
						M	K	Ogółem	M	K	Ogółem		
CZECHY – PO Zatrudnienie 2014CZ05M9OP001													
OP1 1.1	WP06 Uczestnicy poniżej 25. roku życia			38 571	WR01: Bierni zawodowo uczestnicy, którzy ponownie rozpoczęli poszukiwanie pracy po zakończeniu uczestnictwa w programie (IS EFS 2014+)			2013: 1 210			3 500	1	1
	WP07: Uczestnicy powyżej 54. roku życia			51 429	WR03: Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu uczestnictwa w programie			13 268			67 000		
	WP20: Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe			100	WR04: Uczestnicy zatrudnieni, w tym samozatrudnieni, po zakończeniu uczestnictwa w programie			2 256			58 740		
					WR05: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej poszukujący pracy po zakończeniu udziału w programie, uczący się lub uczestniczący w szkoleniach, poprawiający swoje kwalifikacje lub już zatrudnieni, w tym samozatrudnieni			4 089			42 000		
	<i>Wskaźniki szczegółowe:</i> WEFS0: Łączna liczba uczestników			178 000	WR06: Uczestnicy zatrudnieni po 6 miesiącach od zakończenia udziału w programie, w tym samozatrudnieni			1 805			82 000		
	Liczba bezrobotnych uczestników, w tym długotrwale bezrobotnych			172 493	WR007: Uczestnicy, których sytuacja na rynku pracy poprawiła się po 6 miesiącach od zakończenia uczestnictwa w programie			903			1 700		
	Uczestnicy z ukończonym wykształceniem podstawowym (ISCED) lub gimnazjalnym (ISCED 2)			8 900	WR008: Uczestnicy w wieku powyżej 54. roku życia zatrudnieni po 6 miesiącach, w tym			1 292			12 300		

OP/PI	Wskaźniki produktu	M	K	Ogółem	Wskaźniki rezultatu i źródło	Wartość bazowa			Wartość docelowa (w 2023 r.)			Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
						M	K	Ogółem	M	K	Ogółem		
	Uczestnicy bierni zawodowo			5 687	<p>samozatrudnieni, od zakończenia uczestnictwa w programie</p> <p>WR09: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej zatrudnieni po 6 miesiącach od zakończenia udziału w programie, w tym samozatrudnieni</p>			268			41 000		
OP1 1.2	<p>WP20: Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe</p> <p>WP21: Liczba projektów ukierunkowanych na trwałe zatrudnienie kobiet i zrównoważony rozwój kariery dla kobiet</p> <p>WP22: Liczba projektów obejmujących administrację publiczną lub służby publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym</p> <p>WP23: Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)</p> <p>WP35: Pojemność placówek opieki nad dziećmi lub placówek edukacyjnych objętych wsparciem</p> <p><i>Szczegółowe wskaźniki produktu:</i> WEFS0: Łączna liczba uczestników</p>			90	WR01: Bierni zawodowo uczestnicy, którzy ponownie rozpoczęli poszukiwanie pracy po zakończeniu uczestnictwa w programie (IS EFS 2014+)	134	1 220	1 354	100	1 400	1 500	2	2, 3, 4
				410	WR03: Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu uczestnictwa w programie	49	440	489	50	450	500		
				60	WR04: Uczestnicy zatrudnieni, w tym samozatrudnieni, po zakończeniu uczestnictwa w programie	26	245	271	48	432	480		
				130	WR05: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej poszukujący pracy po zakończeniu udziału w programie, uczący się lub uczestniczący w szkoleniach, poprawiający swoje kwalifikacje lub już zatrudnieni, w tym samozatrudnieni	69	622	691	131	1 184	1 315		
				4 000	WR06: Uczestnicy zatrudnieni po 6 miesiącach od zakończenia udziału w programie, w tym samozatrudnieni	48	432	480	55	495	550		
		940	9 460	10 400	WR007: Uczestnicy, których sytuacja na rynku pracy poprawiła się po 6 miesiącach od zakończenia uczestnictwa w programie	50	243	105	105	495	600		

OP/PI	Wskaźniki produktu	M	K	Ogółem	Wskaźniki rezultatu i źródło	Wartość bazowa			Wartość docelowa (w 2023 r.)			Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
						M	K	Ogółem	M	K	Ogółem		
	<p>80500: Liczba dokumentów analitycznych i strategicznych opracowanych i opublikowanych (wraz z dokumentami ewaluacyjnymi)</p> <p>50100: Liczba placówek opieki nad dziećmi lub placówek edukacyjnych objętych wsparciem</p> <p>50105: Liczba pracodawców wspierających elastyczne formy zatrudnienia</p>			<p>35</p> <p>333</p> <p>70</p>	<p>WR008: Uczestnicy w wieku powyżej 54. roku życia zatrudnieni po 6 miesiącach, w tym samozatrudnieni, od zakończenia uczestnictwa w programie</p> <p>WR09: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej zatrudnieni po 6 miesiącach od zakończenia udziału w programie, w tym samozatrudnieni</p> <p><i>Wskaźniki szczegółowe:</i></p> <p>50110: Liczba osób korzystających z placówki opieki nad dziećmi przedszkolnymi</p> <p>50130: Liczba osób korzystających z elastycznych form zatrudnienia</p>	4	34	38	5	45	50		
	<p>WP20: Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe</p> <p>WP22: Liczba projektów obejmujących administrację publiczną lub służby publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym</p> <p>WP23: Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)</p>			<p>415</p> <p>14</p> <p>231</p>	<p>WR01: Bierni zawodowo uczestnicy, którzy ponownie rozpoczęli poszukiwanie pracy po zakończeniu uczestnictwa w programie (IS EFS 2014+)</p> <p>WR04: Uczestnicy zatrudnieni, w tym samozatrudnieni, po zakończeniu uczestnictwa w programie</p> <p>WR05: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej poszukujący pracy po zakończeniu udziału w programie, uczący się lub uczestniczący w szkoleniach, poprawiający swoje kwalifikacje lub już zatrudnieni, w tym samozatrudnieni</p> <p>WR06: Uczestnicy zatrudnieni po 6 miesiącach od zakończenia udziału w programie, w tym samozatrudnieni</p>			<p>2 527</p> <p>1 010</p> <p>934</p> <p>665</p>			<p>3 326</p> <p>1 386</p> <p>5 636</p> <p>860</p>	3	5

OP/PI	Wskaźniki produktu	M	K	Ogółem	Wskaźniki rezultatu i źródło	Wartość bazowa			Wartość docelowa (w 2023 r.)			Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
						M	K	Ogółem	M	K	Ogółem		
	<p><i>Wskaźniki szczegółowe:</i></p> <p>9i3: Liczba kobiet</p> <p>9i4: Liczba uczestników z priorytetowych dzielnic objętych polityką miejską</p> <p>9i5: Liczba projektów mających na celu koordynowanie oferty związanej z włączeniem społecznym i ułatwianie jej realizacji</p> <p>9i7: Liczba projektów służących zmobilizowaniu pracodawców z sektorów komercyjnych i niekomercyjnych</p>			1 000 000	zakończeniu uczestnictwa w programie WR03: Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu uczestnictwa w programie WR04: Uczestnicy zatrudnieni, w tym samozatrudnieni, po zakończeniu uczestnictwa w programie			25 961			52 500		
				230 000	<p><i>Wskaźniki szczegółowe:</i></p> <p>R91.4: Liczba zrealizowanych działań związanych z koordynacją oferty i ułatwianiem jej realizacji</p> <p>R91.6 Liczba organizacji użyteczności publicznej i pracodawców, którzy otrzymali wsparcie</p>			281 063			575 000		
OP 1 8iii	<p><i>Wskaźniki szczegółowe:</i></p> <p>8iii1: Liczba przedsiębiorców lub nabywców, którzy otrzymali wsparcie</p> <p>8iii2: Liczba kobiet-przedsiębiorców, które otrzymały wsparcie</p> <p>8iii3: Liczba przedsiębiorców w priorytetowych dzielnicach objętych polityką miejską, którzy otrzymali wsparcie</p>			340 400	<p><i>Wskaźniki szczegółowe (brak wspólnych wskaźników dla danego celu szczegółowego) – wartości dotyczące różnych kategorii regionów zostały skumulowane:</i></p> <p>R83.1: Liczba utworzonych przedsiębiorstw</p> <p>R83.2 Liczba utworzonych przedsiębiorstw w priorytetowych dzielnicach objętych polityką miejską</p> <p>R83.3: Osiągnięta liczba wspólnych działań</p> <p>R83.4: Liczba przedsiębiorstw założonych przez kobiety</p>						90 000	11	17
				129 200							9 000		
				34 000							36 000		
WŁOCHY – PO PIEMONTE – 2014IT05SFOP013													
OP 1 1.8i	WP01: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych	9 900	10 600	20 500	WR06: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej zatrudnieni,	34	36	35	45	45	45	13	19 i 20

OP/PI	Wskaźniki produktu	M	K	Ogółem	Wskaźniki rezultatu i źródło	Wartość bazowa			Wartość docelowa (w 2023 r.)			Zaproszenie do składania wniosków	Projekt
						M	K	Ogółem	M	K	Ogółem		
	WP23: Liczba wspieranych mikroprzedsiębiorstw i MŚP			2 700	w tym samozatrudnieni, po 6 miesiącach od zakończenia szkolenia								
OP 1 1.8i	WP01: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych WP23: Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)												
OP 1 1.8ii	WP01: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych WP03: Uczestnicy bierni zawodowo WP06 Uczestnicy poniżej 25. roku życia	8 500 13 300 18 150	8 500 7 700 12 550	17 000 21 000 30 700	WR06: Uczestnicy w niekorzystnej sytuacji społecznej zatrudnieni, w tym samozatrudnieni, po 6 miesiącach od zakończenia szkolenia	30,5	30,5	30,5	40,5	40,5	40,5	14	21 i 22
FINLANDIA – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie (2014FI16M2OP001)													
OP 3 8i	<i>Wskaźniki szczegółowe:</i> Liczba uczestników poniżej 30. roku życia bezrobotnych lub wykluczonych z rynku pracy Liczba uczestników powyżej 54. roku życia bezrobotnych lub wykluczonych z rynku pracy			26 000 8 600	<i>Wskaźnik szczegółowy:</i> Uczestnicy poniżej 30. roku życia zatrudnieni w momencie zakończenia działania (źródło: urząd statystyczny Finlandii) Uczestnicy powyżej 54. roku życia zatrudnieni w momencie zakończenia działania			2013: 23 17			30 23	18	29
OP 5 9i	WP02: Liczba osób długotrwale bezrobotnych WP04: Osoby niezatrudnione i nieuczestniczące w szkoleniach WP20: Liczba projektów zrealizowanych lub w części zrealizowanych przez partnerów społecznych lub organizacje obywatelskie			11 250 4 100 55	<i>Wskaźnik szczegółowy:</i> Zwiększone możliwości zawodowe i życiowe uczestników (oddzielny przegląd)			2012: 5,5			5,9	18	30

Legenda: WP: wspólny wskaźnik produktu; WR: wspólny wskaźnik rezultatu; M: mężczyzna; K: kobieta.

ZAŁĄCZNIK VIII**Produkty i rezultaty w procedurach wyboru i przeanalizowane wnioski o dofinansowanie**

a)	b)	Czy określono kryteria wyboru dotyczące wskaźników rezultatu / oczekiwanych rezultatów?	Czy we wnioskach uwzględniono wymierne wskaźniki?		Czy zapewniono ocenę wskaźników i wartości?		
			Mierzalne wskaźniki produktu odpowiadające wskaźnikom na poziomie PO	Mierzalne wskaźniki rezultatu odpowiadające wskaźnikom na poziomie PO	Produkty	Rezultaty	
Republika Czeska – POZ 2014CZ05M9OP001							
1	1	Oczekiwane rezultaty wymagają określenia; podano wskaźniki rezultatu, które odpowiadają wskaźnikom PO; brak wymogu wyznaczenia wartości docelowej /kwantyfikacji			Wykorzystanie „kosztów jednostkowych” c)	Nd., brak informacji o rezultatach	
2	2						
3	3						
	4						
	5					Nd., brak informacji o rezultatach	
Republika Czeska – POPIK 2014CZ16RFOP001							
4	6	Oczekiwane rezultaty wymagają określenia; podano wskaźniki rezultatu, które odpowiadają wskaźnikom PO; brak wymogu wyznaczenia wartości docelowej /kwantyfikacji		We wnioskach określono oczekiwane rezultaty oraz ich wkład w realizację celów PO; brak kwantyfikacji wskaźnika rezultatu powiązanego z PO	Są one wiążące i wspomniane w umowie o dofinansowanie	Ocena wykorzystywana do punktacji	
	7						
5	8						Ocena wykorzystywana do punktacji
	9						
Francja – PO Lorraine et Vosges 2014FR16M0OP015							
6	10	Oczekiwane rezultaty wymagają określenia (należy wykazać, w jaki sposób		We wnioskach określono oczekiwane rezultaty oraz ich wkład w realizację celów PO		Ograniczona ocena zakładanych rezultatów w sprawozdaniach z oceny	
	11						
	13						

a)	b)	Czy określono kryteria wyboru dotyczące wskaźników rezultatu / oczekiwanych rezultatów?	Czy we wnioskach uwzględniono wymierne wskaźniki?		Czy zapewniono ocenę wskaźników i wartości?	
			Mierzalne wskaźniki produktu odpowiadające wskaźnikom na poziomie PO	Mierzalne wskaźniki rezultatu odpowiadające wskaźnikom na poziomie PO	Produkty	Rezultaty
7	12	projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników)				Ograniczona ocena zakładanych rezultatów w sprawozdaniach z oceny (wskaźnik rezultatu nieobjęty oceną)
Francja – PON FSE 2014FR05SFOP001						
8	14	Brak wyraźnego wymogu, ale jest to uwzględnione w standardowym formularzu wniosku		Ale wskaźniki rezultatu są odmienne od wskaźników rezultatu w PO		
9	15			(Podano także wskaźniki odmienne od wskaźników PO)		
10	16			Ale wskaźniki rezultatu są odmienne od wskaźników rezultatu w PO		
11	17		Wskaźniki produktu niepowiązane ze wskaźnikami PO i niewymierne	Tylko jakościowe informacje na temat zakładanych rezultatów	Oceniono jedynie adekwatność wykorzystanych wskaźników	Oceniono jedynie adekwatność wykorzystanych wskaźników
12	18			(Podano także wskaźniki odmienne od wskaźników PO)	Zbieżne z kwotą dofinansowania	
Włochy – PO Piemontu 2014IT05SFOP013						
13	19 i 20				Wykorzystanie kosztów jednostkowych c)	Nd., brak informacji na temat rezultatów
14	21 i 22					
Włochy – PO Apulii 2014IT16M2OP002						
15	23 i 24					

a)	b)	Czy określono kryteria wyboru dotyczące wskaźników rezultatu / oczekiwanych rezultatów?	Czy we wnioskach uwzględniono wymierne wskaźniki?		Czy zapewniono ocenę wskaźników i wartości?	
			Mierzalne wskaźniki produktu odpowiadające wskaźnikom na poziomie PO	Mierzalne wskaźniki rezultatu odpowiadające wskaźnikom na poziomie PO	Produkty	Rezultaty
16	25 i 26	Wymóg podania oczekiwanych rezultatów jedynie w biznesplanie		We wnioskach określono oczekiwane rezultaty oraz ich wkład w realizację celów PO		Ocena opisanych zakładanych rezultatów, ale z uchybieniami
Finlandia – PO Zrównoważony wzrost gospodarczy i zatrudnienie 2014FI16M2OP001						
17 EFRR	27, 28 31, 32 33, 34	Ale nie odpowiadają wskaźnikom PO	Brak informacji o wskaźnikach produktu, ale dane można uzyskać bezpośrednio z systemu informatycznego		Nd., brak informacji na temat produktów	Ale wskaźniki nie odpowiadają wskaźnikowi PO
18 EFS	29	Ale w przypadku EFRR nie odpowiadają wskaźnikowi PO				Ocena wykorzystywana do punktacji
	30					Nd., brak informacji na temat rezultatów
19 EFS+EFRR		Ale w przypadku EFRR nie odpowiadają wskaźnikowi PO	Nd., w ramach tych procedur wyboru nie przeanalizowano żadnych projektów			
20 EFS+EFRR						

TAK
 Częściowo
 NIE
 Nd.: nie dotyczy

Uwaga: a) Zob. wykaz procedur wyboru w **załączniku III**. b) Zob. wykaz przeanalizowanych projektów w **załączniku I**. c) Koszty jednostkowe to metoda pozwalająca na ustalenie kwoty kosztów kwalifikowalnych, przy czym kwota ta jest równa produktowi, który ma zostać wypracowany (na przykład liczba powstałych miejsc w żłobku; tu liczba miejsc utworzonych), pomnożonemu przez koszt jednostkowy na miejsce.

Źródło: (1) Dokumentacja procedur wyboru. (2) Wnioski o dofinansowanie projektów przeanalizowanych w ramach niniejszej kontroli. (3) Sprawozdania z oceny tych wniosków.

ODPOWIEDZI KOMISJI NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

„WYBÓR I MONITOROWANIE PROJEKTÓW FINANSOWANYCH W RAMACH EFRR I EFS W LATACH 2014–2020 SĄ NADAL GŁÓWNIEM UKIERUNKOWANE NA PRODUKTY”

STRESZCZENIE

IV. Wybór projektów leży wyłącznie w gestii państw członkowskich. Mechanizmy monitorowania, jak i osiągnięcia zgłaszane w rocznych sprawozdaniach z realizacji i sprawozdaniach z postępów, umożliwiają ocenę postępów pod względem osiągnięcia celów mierzonych za pomocą wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu uwzględnionych w programach operacyjnych (PO) (obejmujących wartości bazowe i wartości docelowe). Oceny umożliwiają zmierzenie wkładu w osiągnięcie celów strategicznych.

Podpunkt pierwszy: zdaniem Komisji istnieje różnica między bezpośrednimi rezultatami finansowanych projektów i rezultatami, które mają zostać osiągnięte na poziomie PO (odzwierciedlane przez wskaźniki rezultatu).

Jeżeli chodzi o podstawę wyboru projektów, Komisja jest zdania, że w przypadku wielu rodzajów pomocy określenie progów jakościowych i akceptowanie wszystkich projektów osiągających te progi jest skuteczniejsze od metody bezpośredniego porównania wniosków. Stosowanie metody bezpośredniego porównania może prowadzić do wyboru większej liczby wstępnych wniosków projektowych, co samo w sobie nie musi skutkować lepszą ogólną jakością projektów, a dla instytucji zarządzających i wnioskodawców oznaczałoby zbędne obciążenie administracyjne.

Podpunkt drugi: adekwatne kontrole systemów monitorowania można przeprowadzić wyłącznie dopiero po zgromadzeniu, zagregowaniu i zgłoszeniu Komisji wystarczających danych dotyczących wdrożonych projektów. Jeżeli chodzi o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Fundusz Spójności, ze względu na dłuższy okres realizacji projektów przedstawianie sprawozdań rozpoczęło się z opóźnieniem, co tłumaczy też późniejsze przeprowadzenie kontroli wiarygodności zgłaszanych wartości. Komisja nadal będzie prowadzić własne kontrole w 2018 r. i podejmie dalsze starania, aby instytucje audytowe miały większą świadomość, jak ważne jest zapewnienie pewności co do wiarygodności systemów monitorowania danych dotyczących wykonania zadań przed przeprowadzeniem przeglądu wykonania zadań.

Za systemy monitorowania odpowiadają państwa członkowskie, które powinny były poczynić wszelkie przygotowania w tym zakresie zgodnie z wymogami regulacyjnymi. Komisja stale dokłada wszelkich starań, aby zapewnić państwom członkowskim wytyczne i wsparcie praktyczne (np. wytyczne dotyczące monitorowania, posiedzenia partnerskie na temat oceny, centrum wsparcia EFS w zakresie danych) w zakresie tworzenia solidnych systemów monitorowania.

Podpunkt trzeci: według Komisji ustanowione ramy monitorowania są obecnie w większym stopniu ukierunkowane na rezultaty.

Sprawozdanie strategiczne za 2017 r. opiera się na sprawozdaniach państw członkowskich na koniec 2016 r. Ze względu na początkowe wolne tempo realizacji programu było zbyt wcześnie na zgłoszenie rezultatów. Do czasu sporządzenia kolejnego sprawozdania strategicznego osiągnięte wartości wspólnych wskaźników stosowanych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (fundusze ESI) są dostępne na otwartej platformie danych.

V.

Podpunkt drugi: definicja wskaźników rezultatu, mających zastosowanie do wszystkich funduszy, została przedstawiona w art. 2 wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na okres programowania po 2020 r.

Wniosek ustawodawczy Komisji dotyczący okresu programowania po 2020 r. obejmuje wykaz wspólnych wskaźników rezultatu odnoszących się do EFRR i Funduszu Spójności zgodnych z wytycznymi w sprawie lepszego stanowienia prawa i pojęciem „rezultatów” stosowanym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Wspomniane wskaźniki rezultatu służyłyby do pomiaru wpływu – w tym wpływu krótkoterminowego – jaki interwencje objęte wsparciem wywarły na beneficjentów.

Wytyczne w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz Zestaw instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa zawierają definicje wskaźników produktu, rezultatu i wpływu oraz określają związek tych pojęć z celami.

Podpunkt trzeci: Komisja będzie nadal współpracowała z państwami członkowskimi w celu poprawy wiarygodności danych. Komisja zwróciła się do państw członkowskich o przekazanie stosownych zmian w PO niezbędnych do dostosowania wartości docelowych i celów pośrednich do dnia 30 czerwca 2018 r., co ma zapewnić terminowe przetworzenie tychże zmian.

USTALENIA

16.

Podpunkt czwarty: jeżeli chodzi o podstawę wyboru projektów, Komisja jest zdania, że w przypadku wielu rodzajów pomocy określenie progów jakościowych i akceptowanie wszystkich projektów osiagających te progi jest skuteczniejsze od metody bezpośredniego porównania wniosków. Stosowanie metody bezpośredniego porównania może prowadzić do wyboru większej liczby wstępnych wniosków projektowych, co samo w sobie nie musi skutkować lepszą ogólną jakością projektów, a dla instytucji zarządzających i wnioskodawców oznaczałoby zbędne obciążenie administracyjne.

25. Zdaniem Komisji istnieje różnica między bezpośrednimi rezultatami finansowanych projektów i rezultatami, które mają zostać osiągnięte na poziomie PO (odzwierciedlanymi przez wskaźniki rezultatu). Wpływ na bezpośrednie rezultaty ma wyłącznie współfinansowane działanie, natomiast wskaźniki rezultatu znajdują się pod wpływem różnych czynników zewnętrznych, nad którymi instytucje zarządzające nie mają kontroli. Odpowiednio opracowana logika interwencji zapewnia, aby produkty i bezpośrednie rezultaty wybranych projektów przyczyniały się do osiągnięcia oczekiwanych rezultatów PO.

26. Wybór projektów leży wyłącznie w gestii instytucji zarządzających, które określają kryteria wyboru i stosują je na etapie badania wniosków o finansowanie.

27. Kryteria wyboru nie muszą koniecznie obejmować przyznawania punktów za oczekiwane rezultaty. W ramach logiki interwencji przyjętej w programie określa się sposób, w jaki produkty poszczególnych projektów przyczyniają się do osiągnięcia oczekiwanych rezultatów PO.

Zob. także odpowiedź Komisji do pkt 25.

28. Duża liczba wnioskodawców nie zawsze jest konieczna, a kwestia ta jest uwarunkowana obszarem polityki.

32. Komisja jest zdania, że w przypadku wielu rodzajów pomocy określenie progu jakościowego i akceptowanie wszystkich projektów osiagających ten próg jest skuteczniejsze od stosowania metody bezpośredniego porównania wniosków. W przypadku innych rodzajów pomocy konkurencyjna procedura wyboru może nie stanowić wkładu w osiągnięcie celów szczegółowych PO (dotyczy to na przykład projektów w obszarze infrastruktury transportowej lub projektów gmin, w przypadku których konkurencja między organami publicznymi / gminami nie jest konieczna).

34. Komisja zauważa, że w przypadku Finlandii procedura obejmowała przyznawanie minimalnej liczby punktów celem zapewnienia, aby wybrane zostały wyłącznie wysokiej jakości projekty. Porównanie projektów nie stanowiłoby procedury zapewniającej lepszą jakość, chyba że nie wystarczyłoby środków finansowych na wybór wszystkich projektów.

Komisja jest zdania, że jakość wybranych projektów w większym stopniu zależy od zastosowanych kryteriów wyboru, a nie od rodzaju procedury wyboru.

Zobacz również odpowiedź Komisji do pkt 16.

44. Klasyfikacja ta jest zgodna z mającymi zastosowanie unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych. W praktyce uczestnik może odmówić zadeklarowania danych należących do szczególnej kategorii (dane wrażliwe). Zgodnie jednak z wytycznymi dotyczącymi monitorowania EFS instytucja zarządzająca ma obowiązek udokumentować próbę zebrania danych. Ponadto dyrektywa stanowi, że z zastrzeżeniem zapewnienia odpowiednich zabezpieczeń i ze względów związanych z ważnym interesem publicznym państwo członkowskie może określić odstępstwa w odniesieniu do zgody uczestnika.

Uwzględniając prawo uczestników do odmowy udzielenia zgody, dane uczestników uznaje się za kompletne, jeżeli zarejestrowano wszystkie dane inne niż dane wrażliwe.

Minimalny wymóg w zakresie danych dotyczących uczestników, obejmujących wszystkie dane inne niż dane wrażliwe wyjaśniono w wytycznych dotyczących monitorowania EFS.

Ramka 2 – Przykłady

Francuska instytucja zarządzająca zastosowała środki skierowane do delegowanych instytucji zarządzających, instytucji pośredniczącej i beneficjentów celem promowania terminowego gromadzenia i przedkładania danych, zgodnie z zaleceniami Komisji i zaleceniami zawartymi w krajowych ocenach. Korekta danych przedstawionych w rocznym sprawozdaniu z realizacji umożliwiła zgłoszenie w przybliżeniu ponad 925 000 uczestników na koniec 2016 r.

Ramka 3 – Przykłady nadal nie w pełni działających systemów IT i związanych z tym zagrożeń

Podpunkt pierwszy: Komisja stale monitoruje wyniki czeskiego jednego informatycznego systemu monitorowania dla wszystkich PO. Kwestia ta stanowi stały punkt dalszych posiedzeń związanych z umową o partnerstwie z udziałem krajowego organu koordynującego odpowiedzialnego za funkcjonowanie informatycznego systemu monitorowania funduszy ESI.

Podpunkt drugi: Kwestia podniesiona przez Trybunał Obrachunkowy jest zgodna z rezultatami kontroli tego programu w zakresie wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań przeprowadzonej przez Komisję.

52. Niedociągnięcia zidentyfikowane w rocznych sprawozdaniach z realizacji nie podają w wątpliwość wiarygodności zgłaszanych danych. Komisja ujmuje ewentualne wątpliwości co do zgłaszanych wartości wskaźników w pismach z uwagami dotyczącymi rocznych sprawozdań z realizacji. Ponadto prowadzone są działania następcze w związku z wszelkimi istotnymi ustaleniami z kontroli.

53. Instytucja zarządzająca powinna zweryfikować dane dotyczące wykonania zadań, zanim zostaną one uwzględnione w rocznym sprawozdaniu z realizacji. Z drugiej strony kontrole systemowe (przeprowadzane przez instytucję audytową lub Komisję) mogą być bardziej przydatne po przedłożeniu rocznego sprawozdania z realizacji, gdyż wówczas umożliwiają ponowne sprawdzenie danych przedstawionych Komisji, dając w ten sposób pewność co do wiarygodności całego systemu gromadzenia, agregowania i zgłaszania danych, w tym również na ostatnim etapie przedstawiania danych Komisji za pośrednictwem SFC2014.

Podstawa prawna nie przewiduje jednak wystarczającego czasu na przeprowadzenie kontroli danych zawartych w rocznym sprawozdaniu z realizacji przed publikacją takich rocznych sprawozdań i sprawozdań strategicznych. Nowsze, poprawione i zaktualizowane dane są zawsze dostępne na otwartej platformie danych.

60. Aby uniknąć ryzyka, o którym wspomina Trybunał Obrachunkowy w tym punkcie, Komisja nadal będzie prowadziła własne kontrole w 2018 r. i podejmie dalsze starania, aby instytucje audytowe miały większą świadomość, jak ważne jest zapewnienie pewności co do wiarygodności systemów monitorowania danych dotyczących wykonania zadań, zanim przeprowadzony zostanie przegląd wykonania zadań.

61. Adekwatna ocena przypadków niezadowolających efektów w zakresie wartości docelowych ustalonych na 2023 r. może zostać przeprowadzona dopiero po upływie terminu na osiągnięcie tych wartości docelowych.

Powiązanie, łączenie lub modyfikacja rozdziału środków między osiami priorytetowymi, jak i zwiększanie lub zmniejszanie wartości docelowych ustalonych na 2023 r. może być mylące, gdyż – chociaż takie modyfikacje rozdziału środków między osiami priorytetowymi faktycznie w sposób „naturalny” skutkują zmianami wartości docelowych – istnieją inne powody, które mogą uzasadniać zmianę wartości docelowych na rok 2023.

62. Państwa członkowskie mogą proponować zmiany celów pośrednich i wartości docelowych, jeżeli dochodzi do zmian w rozdziale środków na dany priorytet, lub w należycie uzasadnionych przypadkach przewidzianych w rozporządzeniach (art. 30 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, załącznik II do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, art. 5 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 215/2014).

W celu zapewnienia, aby takie zmiany w PO zostały terminowo przedstawione i przetworzone do końca 2018 r., oraz aby uniknąć zmian ram wykonania, których celem jest zwyczajne dostosowanie wartości do faktycznego wdrażania w terenie, państwa członkowskie zachęcono do oficjalnego przedłożenia wszelkich tego typu wniosków do dnia 30 czerwca 2018 r. W celu zapewnienia spójności postępowania ocena takich wniosków dotyczących zmian PO przebiega według standardowej procedury.

65. W ramach logicznych EFRR na lata 2014–2020 uwzględnia się fakt, że osiągnięcie celów określonych w odniesieniu do programów wynika z działań współfinansowanych w ramach interwencji publicznych, na przykład w ramach funduszy, jak również z pozostałych czynników. Dlatego też – chociaż wskaźniki rezultatu umożliwiają ocenę kwestii, czy ich wartości zmierzają w pożądanym kierunku – aby odróżnić skutki interwencji UE od wkładu pozostałych czynników oraz zrozumieć funkcjonowanie programu, konieczne jest jednak przeprowadzenie oceny skutków.

69. Zob. odpowiedź Komisji do pkt 25.

71. Ramy wykonania opierają się na wielu wskaźnikach, co ma na celu zagwarantowanie, że realizacja programów jest na dobrej drodze do osiągnięcia uzgodnionych celów. Zastosowanie wskaźników rezultatu może okazać się nieodpowiednie (w przypadku EFRR / Funduszu Spójności), ponieważ terminy, w których rezultaty można osiągnąć i ująć w systemie, nie są zgodne z obowiązkowymi ramami czasowymi odnoszącymi się do funkcjonalnego przydziału środków z rezerwy wykonania.

72. Wszystkie osiągnięcia w ramach wspólnych wskaźników w zakresie funduszy ESI zgłaszane przez instytucje zarządzające są publicznie dostępne na otwartej platformie danych.

Sprawozdanie strategiczne za 2017 r. opiera się na sprawozdaniach państw członkowskich na koniec 2016 r. Ze względu na początkowe wolne tempo realizacji programu było zbyt wcześnie na zgłoszenie rezultatów.

73. Definicja wskaźników rezultatu, mających zastosowanie do wszystkich funduszy, została przedstawiona w art. 2 wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na okres programowania po 2020 r.

Wniosek ustawodawczy Komisji dotyczący okresu programowania po 2020 r. obejmuje wykaz wspólnych wskaźników rezultatu odnoszących się do EFRR i Funduszu Spójności zgodnych

z wytycznymi w sprawie lepszego stanowienia prawa i pojęciem „rezultatów” stosowanym w ramach EFS. Takie wskaźniki rezultatu posłużą do pomiaru wpływu – w tym wpływu krótkoterminowego – jaki interwencje objęte wsparciem wywarły na beneficjentów.

Istnieją fundamentalne różnice, jeżeli chodzi o kontekst EFS i EFRR. Komisja utworzyła jednak grupę przedstawicieli różnych służb, którzy mają rozwiązać problem różnic między wskaźnikami stosowanymi we wszystkich funduszach ESI. Pozwoli to na osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu spójności w zakresie koncepcji, z uwzględnieniem różnego charakteru operacji współfinansowanych w ramach funduszy ESI.

Wytyczne w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz Zestaw instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa zawierają definicje wskaźników produktu, rezultatu i wpływu oraz określają związek tych pojęć z celami.

WNIOSKI I ZALECENIA

74. Według Komisji ustanowione ramy monitorowania są obecnie w większym stopniu ukierunkowane na rezultaty.

Rozporządzenie delegowane nr 480/2014 zawiera wymóg rejestracji i przechowywania danych z monitorowania, w szczególności wartości docelowej wskaźnika produktu i rezultatu (pola danych 33 i 38) oraz wartości osiągnięć na poziomie operacyjnym.

W kontekście funduszy ESI produkty i rezultaty są w równym stopniu mierzone, monitorowane i regularnie zgłaszane na przykład w rocznych sprawozdaniach z realizacji. Państwa członkowskie mogą zgłaszać operacje zrealizowane częściowo albo w całości zgodnie z przepisami wykonawczymi. Ponadto ze względu na okres uczestnictwa, wskaźniki rezultatu są zgłaszane z pewnym opóźnieniem w porównaniu ze wskaźnikami produktu. Poziomy wykonania wszystkich wspólnych wskaźników w zakresie funduszy ESI są dostępne na otwartej platformie danych.

75. Zdaniem Komisji istnieje różnica między bezpośrednimi rezultatami finansowanych projektów i rezultatami, które mają zostać osiągnięte na poziomie PO (odzwierciedlanymi przez wskaźniki rezultatu). Wpływ na bezpośrednie rezultaty ma wyłącznie współfinansowane działanie, natomiast wskaźniki rezultatu znajdują się pod wpływem różnych czynników zewnętrznych, nad którymi instytucje zarządzające nie mają kontroli. Odpowiednio opracowana logika interwencji zapewnia, aby produkty i bezpośrednie rezultaty wybranych projektów przyczyniały się do osiągnięcia oczekiwanych rezultatów PO.

Wybór projektów leży wyłącznie w gestii instytucji zarządzających, które określają kryteria wyboru i stosują je na etapie badania wniosków o finansowanie.

77. Komisja jest zdania, że w przypadku wielu rodzajów pomocy określenie progu jakościowego i akceptowanie wszystkich projektów osiągających ten próg jest skuteczniejsze od stosowania metody bezpośredniego porównania wniosków. W przypadku innych rodzajów pomocy konkurencyjna procedura wyboru może nie stanowić wkładu w osiągnięcie celów szczegółowych PO (dotyczy to na przykład projektów w obszarze infrastruktury transportowej lub projektów gmin, w przypadku których konkurencja między organami publicznymi / gminami nie jest konieczna).

Komisja jest zdania, że jakość wybranych projektów w większym stopniu zależy od zastosowanych kryteriów wyboru, a nie od rodzaju procedury wyboru.

78. Za systemy monitorowania odpowiadają państwa członkowskie, które miały obowiązek uruchomić je zgodnie z wymogami regulacyjnymi.

W odniesieniu do monitorowania Komisja stosuje podejście proaktywne, zapewniając państwom członkowskim i ich urzędnikom wytyczne, przeprowadzając testy wiarygodności danych przedstawianych przez państwa członkowskie oraz wprowadzając dodatkowe zasady walidacji w systemie informatycznym SFC, minimalizując możliwość zgłaszania błędnych danych. Normalne są aktualizacje danych i Komisja zachęca do ich wprowadzania. Walidacja danych

wymaga czasu, szczególnie na etapie tworzenia systemu informacji zarządczej. Nowsze, poprawione i zaktualizowane dane są zawsze dostępne na otwartej platformie danych.

79. Komisja przeprowadzi dodatkowe kontrole systemów monitorowania w ramach specjalnego postępowania wyjaśniającego w 2018 r. i nadal będzie prowadzić współpracę z instytucjami audytowymi, aby osiągnąć większy poziom pewności co do wiarygodności systemów monitorowania danych dotyczących wykonania zadań, zanim przeprowadzony zostanie przegląd wykonania zadań.

80. Państwa członkowskie mogą proponować zmiany celów pośrednich i wartości docelowych, jeżeli dochodzi do zmian w rozdziale środków na dany priorytet, lub w należycie uzasadnionych przypadkach przewidzianych w rozporządzeniach (art. 30 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, załącznik II do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, art. 5 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 215/2014).

W celu zapewnienia, aby takie zmiany w PO zostały terminowo przedstawione i przetworzone do końca 2018 r., oraz aby uniknąć zmian ram wykonania, których celem jest zwyczajne dostosowanie wartości do faktycznego wdrażania w terenie, państwa członkowskie zachęcono do oficjalnego przedłożenia wszelkich tego typu wniosków do dnia 30 czerwca 2018 r.

DG REGIO przeprowadziła wewnętrzną analizę zapowiadanych zmian w PO mających znaczenie z punktu widzenia zmian ram wykonania, priorytetowo potraktowała przegląd wykonania zadań w swoim planie zarządzania i odpowiednio zaplanowała przydział zasobów.

81. Istnieją fundamentalne różnice, jeżeli chodzi o kontekst EFS i EFRR. Komisja utworzyła jednak grupę przedstawicieli różnych służb, którzy mają rozwiązać problem różnic między koncepcjami stosowanymi we wszystkich funduszach ESI. Pozwoli to na osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu spójności, z uwzględnieniem różnego charakteru operacji współfinansowanych w ramach funduszy ESI.

Definicja wskaźników rezultatu, mających zastosowanie do wszystkich funduszy, została przedstawiona w art. 2 wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na okres programowania po 2020 r.

Wniosek ustawodawczy Komisji dotyczący okresu programowania po 2020 r. obejmuje wykaz wspólnych wskaźników rezultatu odnoszących się do EFRR i Funduszu Spójności zgodnych z wytycznymi w sprawie lepszego stanowienia prawa i pojęciem „rezultatów” stosowanym w ramach EFS. Wspomniane wskaźniki rezultatu służyłyby do pomiaru wpływu – w tym wpływu krótkoterminowego – jaki interwencje objęte wsparciem wywarły na beneficjentów.

82. W ramach poszczególnych projektów osiągane są produkty i bezpośrednie rezultaty, które nie muszą być tożsame z celami szczegółowymi programów. Dopiero wszystkie projekty finansowane w ramach danego celu szczegółowego przyczyniają się do osiągnięcia oczekiwanych rezultatów.

W ramach logiki interwencji programów przedstawia się sposób, w jaki produkty poszczególnych projektów przyczyniają się do osiągnięcia celów programu. Celem oceny jest ustalenie *ex post*, czy logika interwencji pozwoliła na osiągnięcie określonych celów.

Jeżeli chodzi o EFS, zgodnie z aktem delegowanym (rozporządzenie nr 480/2014, zob. powyżej) umowa o dofinansowanie nie musi uwzględniać wymiernych wartości docelowych.

83. W kontekście EFS produkty i rezultaty są w równym stopniu mierzone, monitorowane i regularnie zgłaszane na przykład w rocznych sprawozdaniach z realizacji. Należy zauważyć, że państwa członkowskie mogą zgłaszać projekty zrealizowane częściowo albo w całości zgodnie z przepisami wykonawczymi.

Ramy wykonania opierają się na wielu wskaźnikach, co ma na celu zagwarantowanie, że realizacja programów jest na dobrej drodze do osiągnięcia uzgodnionych celów. Zastosowanie wskaźników rezultatu może okazać się nieodpowiednie (w przypadku EFRR / Funduszu Spójności), ponieważ

terminy, w których rezultaty można osiągnąć i ująć w systemie, nie są zgodne z obowiązkowymi ramami czasowymi odnoszącymi się do funkcjonalnego przydziału środków z rezerwy wykonania.

Wszystkie osiągnięcia w ramach wspólnych wskaźników w zakresie funduszy ESI zgłaszane przez instytucje zarządzające są publicznie dostępne na otwartej platformie danych.

Zalecenie 1 – Wybór ukierunkowany na rezultaty

Komisja zauważa, że przedmiotowe zalecenie jest skierowane do państw członkowskich.

Zalecenie 2 – Monitorowanie ukierunkowane na rezultaty

a) Komisja zauważa, że ta część zalecenia jest skierowana do państw członkowskich.

b) Komisja przyjmuje to zalecenie.

Definicja wskaźników rezultatu, mających zastosowanie do wszystkich funduszy, została przedstawiona w art. 2 wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na okres programowania po 2020 r.

Wniosek ustawodawczy Komisji dotyczący okresu programowania po 2020 r. obejmuje wykaz wspólnych wskaźników rezultatu odnoszących się do EFRR i Funduszu Spójności zgodnych z wytycznymi w sprawie lepszego stanowienia prawa i zharmonizowanych z EFS. Wspomniane wskaźniki rezultatu służyłyby do pomiaru wpływu – w tym wpływu krótkoterminowego – jaki interwencje objęte wsparciem wywarły na beneficjentów.

Zalecenie 3 – Sprawozdania z wykonania zadań i przygotowanie przeglądu wykonania zadań w 2019 r.

a) Komisja przyjmuje to zalecenie i uznaje, że zostało ono wdrożone.

Jednostki ds. audytu DG EMPL przeprowadziły już wiele kontroli wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań i nadal uwzględniają tę kwestię w prowadzonych wizytach kontrolnych w ramach wczesnego działania prewencyjnego. Ponadto audytor zewnętrzny przeprowadził szczegółową kontrolę wykonania zadań, obejmującą również systemy monitorowania, za którą odpowiedzialność ponosi DG EMPL, a wszystkie kwestie problemowe zostały podniesione i rozwiązane przez państwa członkowskie.

Plan kontroli DG REGIO na lata 2017–2018 obejmuje 20 wizyt kontrolnych w ramach specjalnego postępowania wyjaśniającego w sprawie wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań. W dniu 28 maja 2018 r. kierownictwo DG REGIO omówiło przegląd rezultatów 13 kontroli wiarygodności systemów monitorowania danych dotyczących wykonania zadań przeprowadzonych do tej pory w dziewięciu państwach członkowskich. Planowane są dalsze kontrole w 2018 r., a ponadto nadal będzie prowadzona współpraca z instytucjami audytowymi, aby osiągnąć większy poziom pewności co do wiarygodności systemów monitorowania, zanim przeprowadzony zostanie przegląd wykonania zadań na 2019 r.

b) Komisja przyjmuje to zalecenie i uznaje, że zostało ono wdrożone.

Jeżeli w wyniku kontroli Komisji lub instytucji audytowej zostają zidentyfikowane uchybienia, w odpowiednich sprawozdaniach z kontroli określone zostają działania naprawcze wraz z terminem ich realizacji.

c) Komisja częściowo przyjmuje to zalecenie.

Zmiany w PO są przedstawiane z inicjatywy państw członkowskich, nie ma jednak żadnego przewidzianego prawem terminu na ich przedstawienie. Komisja podjęła niezbędne kroki, aby zorganizować własne działania tak, by zmiany w PO związane z ramami wykonania były przetwarzane w odpowiednim czasie. Ponadto w celu zapewnienia, aby takie zmiany w PO zostały terminowo przedstawione i przetworzone, państwa członkowskie zachęcono do oficjalnego przedłożenia wszelkich tego typu wniosków do dnia 30 czerwca 2018 r. W celu zapewnienia

spójności postępowania ocena takich wniosków dotyczących zmian PO przebiega według standardowej procedury. Komisja zajmie się tymi zmianami w PO w terminie przewidzianym w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów.

Wydarzenie	Data
Przyjęcie ramowego programu kontroli / rozpoczęcie kontroli	18.1.2017
Oficjalne przesłanie projektu sprawozdania do Komisji (lub innej jednostki kontrolowanej)	3.5.2018
Przyjęcie sprawozdania końcowego po przeprowadzeniu postępowania kontryktoryjnego	27.6.2018
Otrzymanie oficjalnych odpowiedzi Komisji (lub innej jednostki kontrolowanej) we wszystkich językach	23.7.2018

PDF ISBN 978-92-847-0555-9 doi:10.2865/778448 QJ-AB-18-018-PL-N

HTML ISBN 978-92-847-0535-1 doi:10.2865/553870 QJ-AB-18-018-PL-Q

W odniesieniu do funduszy w obszarze polityki spójności w okresie programowania 2014-2020 Trybunał przeanalizował, w jakim stopniu państwa członkowskie kładą nacisk na rezultaty w procedurach wyboru projektów i na ile Komisja i państwa członkowskie są w stanie wykazać, za pośrednictwem monitorowania, że środki z budżetu UE są prawidłowo wydatkowane. Z ustaleń Trybunału wynika, że choć Komisja podjęła różne kroki w celu lepszego ukierunkowania na osiągnięcie rezultatów, procedury wyboru nadal koncentrują się na produktach i absorpcji środków, a nie na rezultatach. Ponadto niedociągnięcia w mechanizmach monitorowania utrudniły ocenę tego, w jakim stopniu finansowanie unijne przyczyniało się do realizacji celów UE i państw członkowskich.

Trybunał zaleca, by w trakcie procedur wyboru projektów państwa członkowskie dopilnowały, by wnioski o dofinansowanie były ze sobą porównywane, a także by beneficjenci byli zobowiązani do uwzględnienia w umowie o dofinansowanie co najmniej jednego autentycznego wskaźnika rezultatu dla każdego projektu, który będzie wносił wkład w osiągnięcie wskaźników na poziomie programu operacyjnego. Ponadto państwa członkowskie powinny dokonywać oceny zakładanych rezultatów i wskaźników w sprawozdaniach z oceny wniosków. Komisja z kolei powinna określić wspólne wskaźniki rezultatu dla EFRR, usprawnić swoją sprawozdawczość na temat osiągniętych wyników oraz zapewnić miarodajny przegląd wyników w 2019 r.

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Urząd Publikacji

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
12 rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Formularz kontaktowy: eca.europa.eu/pl/Pages/ContactForm.aspx

Strona internetowa: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

© Unia Europejska, 2018

W celu wykorzystania lub powielenia zdjęć lub innych materiałów nieobjętych prawem autorskim Unii Europejskiej należy wystąpić o zgodę bezpośrednio do właścicieli praw autorskich.